

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT -
DORDTSE DINSDAG D.D. 8 JULI 2025**

Vergaderzaal 5

**1. Raadsinformatiebrief over Onderzoek anonieme brief GR Sociaal (resultaten) –
Raadsinformatiebrief**

Voorzitter: De heer Van Dam Timmers

Raadsgriffier: Mevrouw Bronsveld

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Ayverdi (DENK)

Mevr. Balorian (VVD)

Dhr. Van den Berg (CDA)

Mevr. Boom-Vos (VVD)

Dhr. Bootsman (GroenLinks)

Mevr. Dijkstra (Gewoon Dordt)

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)

Dhr. Den Hartog (GroenLinks)

Mevr. De Heer (Forum voor Democratie)

Mevr. Jager (Beter voor Dordt)

Mevr. Kamphuis (SP)

Mevr. Koene (Gewoon Dordt)

Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)

Dhr. Stam (Fractie Stam)

Mevr. Stolk (VSP)

Mevr. Striebeck (VSP)

Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder C. van Benschop

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Verkade

De voorzitter: Goedenavond allemaal, hartelijk welkom raads- en commissieleden en wethouder Van Benschop, namens het college. Voor het verslag vraag ik allereerst aan alle raads- en commissieleden om zich kort voor te stellen. En we beginnen hier aan de linkerkant.

Mevrouw Bronsveld: Corine Bronsveld, commissiegriffier.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie Stam.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Ayverdi: Emin Ayverdi, DENK.

Mevrouw Koene: Irene Koene, Gewoon Dordt.

Mevrouw Dijkstra: Marjanne Dijkstra, Gewoon Dordt.

Mevrouw Balorian: Mailys Balorian, Dordtse VVD.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos-Lambinon, Partij voor de Dieren.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks Dordrecht.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

De heer De Heer: Robert de Heer, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Boom-Vos: Karin Boom, Dordtse VVD.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordt.

Mevrouw Verkade: Dorrit Verkade, ambtelijke ondersteuning.

De voorzitter: En Chris van Benschop, maar die had ik al voorgesteld eigenlijk eerder al. En inderdaad mevrouw Verkade als projectleider en ambtelijke ondersteuning vandaag ook aanwezig. Dit is een oordeelsvormende vergadering. Ik stel vast dat we het quorum van 9 fracties hebben gehaald en dat we vandaag spreken over de uitkomsten van het externe onderzoek naar de Sociale Dienst Drechtsteden. Dit is een onderwerp dat voor veel mensen, en in het bijzonder voor direct betrokkenen, een grote impact heeft gehad en aanhoudend ook kan hebben. En als voorzitter wil ik graag benadrukken dat we als commissie daar ook ons bewust van zijn vandaag, en in alle bijeenkomsten die hier eerder natuurlijk over geweest zijn. Op 2 december vorig jaar ontving het algemeen bestuur van de GR Sociaal een anonieme brief over mogelijke misstanden binnen de Sociale Dienst Drechtsteden. Daarop heeft het dagelijks bestuur op 3 december besloten extern onderzoek te laten uitvoeren. En de gemeenteraad heeft sindsdien via allerlei procesbrieven en besloten bijeenkomsten informatie gekregen over dit gelopen onderzoek.

Het volledige onderzoeksrapport is onder geheimhouding verstrekt aan de raads- en commissieleden. Maar er zijn ook 2 openbare bijlagen beschikbaar. Een samenvatting van het rapport en een overzicht van de feitelijke bevindingen. Deze commissievergadering is openbaar. En daarmee mag er ook alleen gesproken worden over de openbare stukken en de openbare informatie die er op dit dossier is. Vanavond gaat het over de gestelde politieke vragen. De SP heeft de volgende vraag gesteld. Heeft de raad voldoende invloed dan wel controle op de uitvoering van de Sociale Dienst, of moet er opnieuw gekeken worden naar de manier van organiseren? Daarnaast hebben de SP, de Fractie Stam, de VSP, DENK, Op Ons Eiland en Forum voor Democratie 6 vragen gesteld, waar ik u graag in wil meenemen. Lettend op de bevindingen uit het rapport rondom het functioneren van het AB en het DB, is de Dordtse gemeenteraad dan van mening dat deze besturen hun verantwoordelijkheid niet adequaat hebben ingevuld en ontslaat deze situatie hen dan van enige verantwoordelijkheid? Dat is vraag 1. Vraag 2, is de Dordtse gemeenteraad van mening dat enkel op basis van de openbare stukken er een totaal en compleet beeld is van de problematiek bij de SDD? Vraag 3, is de Dordtse gemeenteraad van mening dat op basis van openbare stukken er voldoende argumenten zijn om als gemeenteraad input te geven op de bevindingen en de te nemen maatregelen? Vraag 4, is de gemeenteraad van Dordrecht van mening dat het huidige construct van de GR Sociaal voldoende is om als gemeenteraad juist en tijdig te kunnen anticiperen op situaties, zoals deze de afgelopen jaren bij de Sociale Dienst is ontstaan, zonder hierbij directe invloed te kunnen uitoefenen? Is de Dordtse gemeenteraad, vraag 5, van mening dat zij een volledig inzicht heeft in de problematiek en bevindingen, ondanks het ontbreken van de gevraagde informatie, middels de gevraagde Wet openbaar bestuur of Woo-onderzoek, om de juiste politieke consequenties te kunnen overzien? En dan vraag 6, is de Dordtse gemeenteraad van mening dat het totale onderzoeksrapport openbaar zou moeten zijn om een volledig en complete discussie te kunnen voeren? Dat zijn de totaal 7 vragen waar we het vanavond eigenlijk politiek ook met name met elkaar over moeten gaan hebben. Er zijn een aantal fracties die hier, denk ik, sowieso het woord over willen voeren. Ik zou eerst even willen inventariseren welke fracties sowieso het woord willen voeren. Welke fractie willen niet het woord voeren hierover? Misschien is dat een vraag. Beter voor Dordt. Eigenlijk iedereen wel, als ik het zo zie. We hebben 1,5 uur. Binnen die tijd moeten we het ook met elkaar, denk ik, wel kunnen redden. We hebben het er al veel over gehad. Het politieke debat willen we eigenlijk als volgt voeren. Is dat we in de eerste termijn eigenlijk fracties aan het woord laten. Woordvoering door fracties en ook het debat met elkaar. Dan vervolgens kan de portefeuillehouder of de ambtelijke ondersteuning een reactie geven op misschien vragen die nog openstaan. En vervolgens kunnen we in de tweede termijn een standpunt innemen over wat we hebben besproken. En aan het einde wil ik het graag met elkaar afronden. Zullen we het zo doen? Ja? Ik zie allemaal geknik. Het is goed gebruik om degene die de politieke vragen ook hebben gesteld eerst de gelegenheid te geven om hun woordvoering te doen. De SP heeft de eerste vraag.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Toen de GR Drechtsteden werd opgeheven, zijn er verschillende onderdelen ondergebracht bij de gemeente Dordrecht. Vanuit die positie verlenen we diensten aan andere gemeenten. Er is een uitzondering, de Sociale Dienst.

Het beleid kwam bij de individuele gemeenten. Voor de uitvoering werd door de colleges de GR Sociaal gevormd. Daarmee gaven ze hun raden een toezichthoudende rol, die onze colleges hadden, uit handen. Immers bij de GR Sociaal controleert het algemene bestuur het dagelijkse bestuur. Oftewel, wethouders controleren elkaar en sommigen zichzelf, omdat beiden in het bestuur zitten. Als raad kunnen we van alles vinden wat er is gebeurd, hoe erg we het ook vinden, alleen wij gaan daar niet over. Hooguit kunnen we onze eigen wethouder in het AB aanspreken. Maar de andere wethouders ter verantwoording roepen, kan niet. Wat we wel kunnen, is onze rol als gemeente weer goed invullen. Uitvoering moet terug naar het college, met een verbod om dit over te dragen aan een GR. Op die manier kunnen we de uitvoering weer controleren en de maatregelen nemen als het verkeerd gaat. Is het college bereid hiertoe voor 1 september een voorstel naar de raad sturen. Wat de andere gemeenten doen, is hun bevoegdheid. Zij kunnen met elkaar doorgaan zonder Dordrecht. Uitvoering weer zelf gaan doen of het via een servicecontract onderbrengen bij Dordrecht. Tot slot, het punt informatieverzoeken. Het is niet goed dat we daar vandaag een discussie over moeten voeren. Het college heeft de plicht, zeker tot de leden van het AB die in de GR Sociaal zitten, hier volledige medewerking aan verlenen. Als er vanuit de GR geen snelle en volledige antwoorden komen, dan verwacht ik als SP dat het Dordtse college ingrijpt en zorgt dat we die antwoorden wel krijgen. Het is niet uit te leggen dat de raadsleden hiervoor een beroep hebben moeten doen op de Woo. Mogen we ervan uitgaan dat alle nog openstaande vragen binnen twee weken beantwoord worden in een openbaar stuk? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En dan geef ik het woord aan de heer Stam. Ik heb een paar vragen ook gehoord. Ik neem aan dat die op een later moment terugkomen. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de agendering vandaag is wat ons betreft te vroeg aan de orde. Ook de weg van Agendacommissie naar deze commissiebehandeling is wat ons betreft niet geheel juist en niet formeel verlopen. Op basis van mailverkeer is in feite besloten om vanavond tot behandeling over te gaan. En mailverkeer waar ook is aangegeven om even een uurtje in te ruimen voor behandeling. Dit doet wat ons betreft geen recht aan de situatie en aan betrokkenen die we nog steeds hebben en nog steeds lijden onder de gevolgen van de situatie waar jaren sprake van is geweest. Wat ons betreft was het onderwerp vanavond van de agenda gehaald. Maar dat blijkt dan weer niet via een e-mail te kunnen.

De voorzitter: De heer Stam, ik moet u toch heel even kort onderbreken, omdat vorige week is dit wel, of twee weken geleden, langs de Agendacommissie inderdaad geweest. En toen is het wel op de concept agenda gekomen en is er geen voorstel, ook niet van uw partij, gekomen om dat te veranderen. Het klopt inderdaad dat het aanvankelijk via mail, maar het is via de Agendacommissie uiteindelijk wel beslist.

De heer Stam: Ik heb u gehoord. Ga ik weer verder. Een van de politieke vragen die door vier partijen is gesteld, gaat over de rol van bestuurders in het AB en DB. Wat wisten zij en wanneer wisten zij wat? Hiertoe hebben de vier partijen, die nu de vraag hebben gesteld, dan ook een Woo-verzoek ingediend bij de SDD.

Een objectieve en goede behandeling van dit onderwerp op lokaal niveau en de verantwoording daarover door onze wethouder kan naar onze mening dan ook enkel plaatsvinden met de resultaten van het Woo-verzoek in de hand. En ook wij begrijpen dat er sprake is van een gemeenschappelijke regeling. Maar schuilen achter een construct is wat ons betreft op dit moment niet passend. Wij begrijpen en hebben ook geen begrip meer voor het feit dat het Woo-verzoek nog niet is afgerond. We horen continu de complimenten vanuit het bestuur richting de medewerkers, dat deze ondanks de commotie zich 100 procent hebben ingezet en de werkzaamheden zijn doorgegaan en het er niet onder heeft geleden. Dat is ook een compliment waard van onze kant. Maar waar zit dan het probleem in het opleveren van de resultaten van het Woo-verzoek? Bij navraag bij raadsleden in andere aangesloten gemeenten, constateren wij dat dit steeds meer vragen oproept. Wie en wat wordt er nu eigenlijk beschermd met het niet opleveren? Het verzoek ligt er immers al sinds januari 2025. Naar wij begrijpen is er wel gewerkt aan het verzamelen van de benodigde stukken. Ook hebben wij begrip voor het feit dat eerst het onderzoeksrapport afgerond moest worden. Maar nu zouden wij niet weten waar dan het probleem nog ligt om tot afronding en oplevering over te gaan, zonder ook maar enige duiding of een eventueel tijdstip van oplevering. Worden we nu aan het bestuurlijke lijntje gehouden? En de resultaten lopen wat ons betreft als een rode draad door de ons gestelde politieke vragen. Er is nog geen volledig en juist beeld om die vragen goed te kunnen beantwoorden. Daarbij hebben steeds meer raadsleden in de diverse gemeenten moeite met de geheimhouding van het totaalrapport. Dit omdat er een minimale vertaling is gemaakt naar de openbare stukken. Soms missen cruciale punten. Wat ons betreft kan en moet de geheimhouding worden opgeheven. Ook in het belang van de ex van de huidige medewerkers die jaren zijn beschadigd. De bescherming in het rapport van de zo goed als onherkenbaar opgenomen personen is wat ons betreft even wat minder relevant dan die van de beschadigde mensen die buiten rondlopen. Daarbij is voor ons het veel gepredikte woord transparantie van groter belang dan geheimhouding.

De voorzitter: U krijgt een interruptie, mijnheer Stam. Mevrouw Boom-Vos.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter, via u vraag ik me af hoe openbaarheid van het rapport de mensen die dan beschadigd zijn, dat zien we allemaal, helpt? Hoe ziet de heer Stam dat?

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, wat ik ook eigenlijk aangeef, een vertaling van het totaalrapport naar het openbare stuk is minimaal. Er staan stukken in het totaalrapport die je in de vertaalslag niet tegenkomt. Die mensen voelen zich nog steeds niet gehoord of zeker onvoldoende gehoord. Vandaar lijkt het ons een goed idee om gewoon dat totale plan naar buiten te brengen, zodat die mensen ook zien wat er met hun gesprekken is gedaan. Wat ons betreft is het zo goed als onmogelijk om de juiste conclusies te trekken. Ook ontbreekt tot nu toe een verbeterplan of een minimaal overzicht van acties die het AB en DB voornemens zijn te nemen. Het AB en DB verschuilt zich wat ons betreft te veel achter de onschuld van, wij zijn er niet van. Wat ons betreft is dit een stukje onzin.

U bent afgevaardigde van onze gemeente, met een verantwoordelijkheid op inhoud en uitvoering. Wat ons betreft is er pas sprake van een goede inhoudelijke discussie, op basis van de gestelde politieke vragen, na oplevering van het Woo-verzoek. Tot zover.

De voorzitter: Dank, de heer Stam. Dan had ik vervolgens onder andere de VSP die het woord ... Mag ik iemand van de VSP het woord geven?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik sluit me volledig aan bij de woorden van de heer Stam.

De voorzitter: Helder. Iemand van de fractie DENK had ook de vraag gesteld. De heer Ayverdi.

De heer Ayverdi: Dank u wel, voorzitter. Vandaag spreken wij over een zeer gevoelige, maar noodzakelijke kwestie. De conclusies en bestuurlijke reactie op het onderzoek naar de Sociale Dienst Drechtsteden, naar aanleiding van een anonieme brief die eind vorig jaar bij het algemeen bestuur is binnengekomen. Die brief bleek geen loze kreet, maar het begin van een diepgaand onderzoek naar structurele problemen. Problemen die mensen hebben geraakt. Mensen die afhankelijk zijn van onze sociale voorzieningen. En laten we helder zijn, voorzitter, de SDD is er voor de inwoners, voor mensen in een kwetsbare positie, voor mensen zonder werk, met schulden, met zorgen. Juist daar mag nooit sprake zijn van willekeur, van mismanagement of het ontbreken van politieke controle. En daarom sluiten ook wij aan bij de woordvoering van de heer Stam.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik nog Op Ons Eiland staan als een van de vragenstellers.

De heer Gündogdu: Voorzitter, even kort, eigenlijk ter aansluiting op wat zojuist ook door diverse fracties is gesteld. Voorzitter, waar bij ons de pijn vooral in zit, is dat wij op afstand zitten qua controlerende taak. Dus ook niet direct invloed hebben wat er zich bij de SDD allemaal afspeelt. We moeten dat doen met de informatie die wij krijgen van het AB dan wel DB. Nu zijn we een onderzoek van maanden verder en een miljoen armer als gemeenschap. En wat nu eigenlijk voorligt, laat toch wel een schrikbarend beeld zien van wat zich allemaal daar bij de SDD heeft voorgedaan. En wat dat betreft sluit ik me ook volledig aan bij datgene wat mijnheer Stam aangaf, om nu dan vervolgens een uur of anderhalf uur hiervoor vrij te maken, terwijl ook heel veel informatie wel bij ons ligt, maar dat we daar niet vrijelijk over kunnen praten, bemoeilijkt eigenlijk het hele proces en tevens ook het vertrouwen in het functioneren van het AB en DB. En dat willen we namelijk niet, dat dat vertrouwen echt weg is. Vandaar eigenlijk ook de oproep, wat ons betreft, om dit achter gesloten deuren dan, omdat het niet in het openbaar kan, maar wel uitvoerig met elkaar van gedachten wisselen hoe het anders zou kunnen.

De voorzitter: Ik hoor van nu eigenlijk een verzoek om in beslotenheid een andere keer dat te bespreken eigenlijk?

De heer Gündogdu: We mogen niet over het rapport in het openbaar spreken.

De voorzitter: Wel over een deel van het rapport natuurlijk. Maar u heeft gelijk dat het inderdaad alleen over het openbare gedeelte mag, omdat het een openbare bijeenkomst is. En over het besloten gedeelte, dan gaat het vaak over personen, wat inderdaad we hebben afgesproken om niet te doen. Dat klopt. Mevrouw Pichel, heeft u een woordvoering?

Mevrouw Pichel: Ja. Dank u wel, voorzitter. We hebben, ondanks dat dit natuurlijk niet per se een voorstel is, besloten om hier oordeelsvormend over te vergaderen. Dat is prettig dat daar steun voor is gekomen. In eerste instantie willen wij het dagelijks bestuur bedanken voor de inzet en alles wat er is gedaan. Er is een grondig onderzoek geweest. En dat is in alle zorgvuldigheid afgehandeld. Natuurlijk met alle gevoeligheden wat erbij is gekomen. Want wanbestuur heeft toch wel een groter effect op een organisatie dan men soms denkt. Een van de vragen die inderdaad wel, staande politieke vragen, is de Dordtse gemeenteraad van mening dat enkel op basis van de openbare stukken er een totaal en compleet beeld is van de problematiek bij de SDD? Dat ligt eraan hoe je het bekijkt. Ik denk dat er nu praktisch gezien heel veel informatie ligt, of dat we dat in open- of beslotenheid met elkaar kunnen bespreken. Maar wat voor ons ook vooral belangrijk is, hoe gaan we verder? Dat geldt dan zowel voor medewerkers als voor de cliënten van de Sociale Dienst. Want als we het hebben over de wanpraktijken op de werkvloer, dan doet dat ontzettend veel. Niet alleen met de sfeer, maar ook met cultuur, met welzijn voor alle betrokkenen. En dat is gewoon niet zomaar opgelost met aanpassingen of wisseling van het management. In die zin bieden we graag steun dan wel eventueel een beslotenheid aan het dagelijks bestuur, door gewoon constructief overleg te hebben, misschien regelmatig contactmomenten. Een kritiekpuntje, maar dat is waarschijnlijk ook omdat het in openheid moet, dat is toch wel kritiek op de procesbrieven. Die waren natuurlijk summier, beperkte informatie. Dat gaf eigenlijk weinig houvast gedurende het proces. Daarentegen waren de besloten vergaderingen wel heel informatief. Op die manier zou ik die positieve punten wel aan willen houden en gewoon even wat leren van de kritiekpuntjes. Tot zover, denk ik.

De voorzitter: Dank, mevrouw Pichel. Zijn er andere fracties die het woord willen voeren? Ik zag hier als eerste de fractie van de VVD. Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel, voorzitter. Laten we duidelijk zijn, wat bij de Sociale Dienst is gebeurd, is ernstig. We spreken over onder andere structurele intimidatie, sociale onveiligheid en vriendjespolitiek binnen een publieke organisatie. Daarom willen wij beginnen, wat mijnheer Stam net ook zei, met erkenning voor de mensen die ondanks deze druk toch zijn doorgegaan met hun werk goed te doen. Voor onze inwoners, die soms geen veilige werkvloer hadden, maar wel de waardigheid hielden om goed te blijven handelen. En dat verdient diepe waardering. Tegelijkertijd zijn we kritisch, want hoe heeft dit kunnen ontstaan en kunnen voortduren? Waarom kregen bestuur en toezicht niet de juiste informatie om te zien wat er werkelijk speelde? Laten we eerlijk zijn, het algemeen bestuur en dagelijks bestuur werd te ver op afstand gehouden. En de raad stond nog verder. Dit alles kon ontstaan in een construct dat we zelf hebben opgesteld, in combinatie met een falen van checks and balances.

Om die reden vraagt deze situatie om concrete maatregelen en politieke zelfreflectie. Niet alleen bij de GR Sociaal, maar ook bij de andere GR-en.

De voorzitter: Interruptie van de heer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, ik zag u een beetje wegdromen bij al die verhalen. Ik heb wel een vraag aan mevrouw Boom. Ik hoor u zeggen van, blijkt dat het bestuur niet voldoende informatie heeft gekregen, waardoor ze niet de juiste dingen hebben kunnen doen. Iets in die trend. Maar waar baseert u dan op dat ze de juiste informatie niet hebben gekregen? Dat maakt nu juist onderdeel uit van het Woo-onderzoek, waarin duidelijk naar voren moet komen wie wat is en wanneer dat is. Waar baseert u dan die conclusie op?

Mevrouw Boom-Vos: Zoals we zeiden, we mogen dingen niet uit het vertrouwelijke rapport specifiek benoemen. Maar in de conclusie staat wel dat er niet voldoende informatie is gekomen. Ik kan hier voorbeelden gaan noemen, maar ik weet niet zeker meer of dat dat in het vertrouwelijke rapport staat. Maar vanuit het vertrouwelijke rapport baseer ik die informatie.

De voorzitter: De heer Stam heeft een vervolgvraag op dit punt. En ik moet zeggen dat mevrouw Boom wel gelijk heeft, dat specifieke voorbeelden inderdaad onder het vertrouwelijke vallen.

De voorzitter: Ik vraag ook niet naar voorbeelden. Ik vroeg alleen waarop ze het baseert. Maar hoe kijkt u dan aan tegen een Woo-verzoek?

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: De informatie die wij als raad hebben gekregen, vinden wij als voldoende. Het vertrouwelijke rapport geeft ons voldoende informatie dat we dat niet per se openbaar maken. En wat ik net ook al aan u vroeg, ik betwijfel of dat alle informatie openbaar maken mensen ook helpt. Je schaadt er ook andere mensen mee. Dat is een overweging die wij moeten doen. Het is uw goed recht om een Woo-onderzoek te doen, maar wij zullen daar niet in meetekenen.

De voorzitter: Dan heeft u ook een interruptie van mevrouw Kamphuis, van de SP.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Via u wil ik vragen, hoe komt mevrouw Boom erbij dat de slachtoffers dat misschien wel of niet willen? Is dat nagevraagd aan de slachtoffers, of niet?

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Dat heb ik niet aan ze gevraagd. Maar de slachtoffers zijn geïnformeerd door het dagelijks bestuur van de GR Sociaal. Die zijn meegenomen. Die hebben speciale gesprekken gehouden. Dan denk ik dat daar voldoende informatie is gegeven.

En hoe weten we dat de mensen die niet slachtoffer zijn, maar wel genoemd worden in het rapport, hier ook geen schade aan hebben? Dat kunnen we ook niet weten. Die vraag kan ik ook wederzijds stellen. Het is altijd gissen.

De voorzitter: Mevrouw Boom, gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw Boom-Vos: Zoals ik al zei, willen wij dat deze situatie concrete maatregelen en politieke zelfreflectie krijgt. Niet alleen bij de GR Sociaal, maar we vinden het belangrijk dat er ook een check bij de andere GR-en komt, zodat deze situatie niet nog een keer kan ontstaan. En bestuurlijk leren betekent ook voorkomen dat het elders opnieuw gebeurt. Tot slot, voorzitter, wij zien duidelijk dat ons DB-lid, mevrouw Van Benschop, transparant is en niet wegstapt. Ze is niet onderdeel van het probleem, maar kiest ervoor om wel onderdeel van de oplossing te zijn. En dat geeft ons vertrouwen. Vertrouwen dat er een strakke aanpak komt en dat er doorvertaald wordt naar een systeemverandering. Die systeemverandering zullen wij natuurlijk wel in de gaten houden, het komende halfjaar, want alleen dan maken we waar wat onze inwoners en medewerkers beloven, een overheid die betrouwbaar, veilig en transparant is.

De voorzitter: Dank u wel. Welke volgende fractie kan ik het woord geven? De heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, dank u wel. Sinds de brieven van december 2024 hebben alle fracties, ook de onze, intens meegeleefd en hebben we onze zorgen geuit. En gaandeweg werd steeds meer duidelijk dat er flink wat mis was. En het onderzoeksrapport liegt er ook niet om, serieuze misstanden die aan het licht zijn gekomen. Wat ons wel aan het begin van dit intense proces vertrouwen gaf, was het snelle en adequate optreden van het DB om een onderzoek in te stellen. Meer informatie is altijd mogelijk. Maar onze fractie is tevreden over de grondigheid van het onderzoek en ziet ook geen reden te twijfelen aan de compleetheid van de onderzoeksresultaten. Nieuwe rust en nieuw vertrouwen bouwen in zo'n organisatie, dat kost tijd. Maar de grondigheid van het onderzoek, de uitgebreide tussentijdse updates, bijeenkomsten, de inzet van de nieuwe interim-directie en de info die het onderzoeksrapport ons allemaal geeft, zijn voor ons op dit moment reden om met vertrouwen vooruit te kijken en ook vertrouwen uit te spreken in de komende periode. Tot slot willen ook wij graag onze waardering uitspreken richting de medewerkers van de Sociale Dienst Drechtsteden, die in deze onrustige tijd met toewijding keihard hebben doorgewerkt voor onze inwoners. Ook tegelijkertijd waardering voor het DB van de Sociale Dienst. Een vuurproef waar ze mee werden geconfronteerd. En wat ons betreft die ook met resultaat is doorstaan. We verzoeken wel onze wethouder en het DB om ons ook nu, naar de afronding van dit onderzoek, op de hoogte te houden en ons op de hoogte te houden van de voortgang en de vernieuwingen van deze organisatie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Heer. Dan zie ik de fractie van GroenLinks. De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Ik denk dat, net als alle overige partijen, het duidelijk is dat de situatie bij de SDD schrijnend is. Velen hebben daar al het nodige over gezegd. Het staat ook in het onderzoeksrapport. Dat staat vast. Ook hierbij een compliment voor de medewerkers voor de dagelijkse gang van zaken, die gewoon bij de SDD door is gegaan. En ik vermoed dat mensen die daarvan afhankelijk zijn daar geen hinder van hebben ondervonden. Dat is allemaal goed. Waar het nu om gaat, wat ons betreft, is wat er daarna gedaan is. Wij zijn heel erg tevreden over de snelle aanpak, meteen de dag na de brief, van het DB in een snel besloten spoedzitting alhier, waar volgens mij ook alle partijen hun waardering hebben uitgesproken voor die adequate aanpak. Dat werd gevolgd door een aantal zaken. Het instellen van het onderzoek, informatiebijeenkomsten die er zijn geweest, verschillende procesbrieven en uiteindelijk dan het onderzoeksverslag, wat we allemaal hebben kunnen lezen. Waarin duidelijke conclusies staan, denk ik, van wat er mis is, maar ook duidelijke aanbevelingen staan wat er gedaan moet worden. Wat ons betreft, ik zei net al, daar zijn we tevreden over, is het nu tijd om daarmee aan de slag te gaan. Die aanbevelingen bieden allerlei handvatten. Wij willen dit uiteraard op de voet volgen, de komende tijd. Maar tot nu toe, het proces zoals het doorlopen is, dat vinden wij de juiste, snelle aanpak die nodig was. En dat was mijn woordvoering.

De voorzitter: Dank, mijnheer Den Hartog, van GroenLinks. Dan zag ik de heer Venderbos-Lambinon, van de Partij voor de Dieren.

De heer Venderbos-Lambinon: Dank, voorzitter. Ik sluit me eigenlijk aan bij de woordvoering van de heer Den Hartog.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er andere fracties die het woord willen voeren? Mevrouw Koene, van Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Even heel kort. De brief is gekomen. Er is direct gehandeld. Er is onderzoek gedaan. Er komt uit dat een aantal dingen lelijk is. Daar wordt direct ook allemaal weer over gecommuniceerd hoe dat dan beter opgepakt kan worden. Een van de dingen waarvan ik het idee heb dat dat al is geconstateerd, is dat er meer grip moet kunnen zijn op de directie, op het MT. En ik heb ook echt het volle vertrouwen erin dat dit zo wordt opgepakt. Eigenlijk snap ik niet zo heel erg goed waarom we te veel terug gaan kijken naar wat al min of meer afgerond is. Maar laten we nu gewoon met elkaar gaan staan voor een goede oplossing. En ik heb echt het idee dat het DB en het AB en iedereen die er verder bij betrokken is ook in die modus zit. Dat wilde ik dan wel graag even delen.

De voorzitter: Dank, mevrouw Koene. Ik zie de heer Stam, die daar graag een interruptie op wil plaatsen, volgens mij, of in ieder geval de hand aan de knoppen heeft. Klopt dat, de heer Stam?

De heer Stam: Ja, voorzitter. Ik snap wel wat mevrouw Koene zegt hoor. Ik bedoel, en wij hebben ook geen commentaar op het huidige handelen van het DB, AB. Het enige wat wij willen weten met dat Woo-onderzoek dat is gewoon, welke afspraken zijn er in het verleden gemaakt tussen AB, DB en de directie?

Omdat wij van mening zijn dat een directeur een aantal dingen heeft gedaan die je never en te nimmer in je eentje kan nemen. Wij zijn gewoon benieuwd hoe die lijntjes zijn gelopen, wie toestemming heeft gegeven voor wat? En op basis daarvan willen wij gewoon een bredere discussie voeren dan nu.

De voorzitter: Het is niet echt een vraag aan mevrouw Koene, als ik het zo hoor. Klopt dat?

De heer Stam: Ik wil er wel een vraag aan plakken? Hoe kijkt mevrouw Koene daar dan naar?

De voorzitter: In dat geval heeft u een vraag gekregen. Mevrouw Koene, wenst u daarop te reageren?

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik zie echt niet in, met de woorden die ik net heb uitgesproken, wat ik nog anders kan zeggen dan dat ik denk dat het verstandig is dat we vooruitkijken. En hoe dingen gelopen zijn, zijn ze gelopen. En dat is gebleken uit het een en ander. En daar wordt op gehandeld. Volgens mij zijn we dan klaar.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Dan zie ik, mevrouw Stolk heeft daar een interruptie op.

Mevrouw Stolk: Dan toch even aanvullend daarop. Laat helder zijn dat deze wethouder, en dat hebben we van begin af aan al gezegd, is gaan lopen op alles waar je maar op kon gaan lopen. Ook complimenten daarvoor richting de wethouder. Maar tegelijkertijd hoor ik mevrouw Koene dan zeggen van, even via u, voorzitter, dat het lelijk is. Dat vind ik nog minder dan minder, want het is gewoon schandalig wat daar is gebeurd. En iemand is daarvoor verantwoordelijk. En wie dat is, dat moet boven tafel komen. Want zoiets, wat er bij de Sociale Dienst Drechtsteden is gebeurd, mag nooit, maar dan ook nooit en te nimmer meer voorkomen. Dat mensen in een onveilige situatie terechtkomen, die weggepest zijn, seksuele intimidatie. Het hele rijtje kan ik opnoemen. Daar moet iemand verantwoordelijk voor zijn. En daar is dat Woo-onderzoek voor, om te kijken, wie wist wat op welk moment? En dan zegt mevrouw Koene, dat is lelijk. Maar u bent het toch wel met me eens dat daar iemand verantwoordelijk voor moet zijn? En als blijkt dat dat niemand is, dan is dat niemand. Maar ik ken u als een politiek beest. U bent toch wel met mij van mening dat de onderste steen daar boven moet komen? Ik geloof echt oprecht dat deze wethouder er alles aan doet om die boven water te krijgen. Maar zolang wij niet alle informatie hebben uit dat Woo-onderzoek, kan je nooit een politiek oordeel geven. Dat bestaat niet. Dat kan niet. En dan kan je zeggen, natuurlijk we moeten vooruit en natuurlijk moeten we vooruit leven. Maar wat er in het verleden is gebeurd, er zijn heel veel mensen hiervoor naar huis gestuurd, met dit soort schandalen die naar buiten komen. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De voorzitter: Mevrouw Koene, er worden veel vragen aan u gesteld, hoe u ertegenaan kijkt?

Mevrouw Koene: Allereerst ben ik in ieder geval niet verantwoordelijk voor wat er gebeurd is. En als ik het woord lelijk gebruik, ik gebruik eenmaal geen woorden als schandalig en dergelijke, want dat vind ik helemaal niet passen. Er is een onderzoek geweest, daar komen resultaten uit, daar is op gehandeld, omdat er een aantal dingen, zo heb ik dat bedoeld, lelijk zijn. En als ik dat alles moet formuleren, dan ga ik daarover nadenken hoe ik dat kan formuleren. Maar ik denk dat de boodschap ervan duidelijk is, wat ik daarmee bedoel. En of de onderste steen boven moet komen, et cetera. Er is een onderzoek gedaan, dat onderzoek is heel uitgebreid gedaan. Tot op ieder punt zo ongeveer is er bekend wat er is gebeurd, wat er fout is gegaan, wie daarbij betrokken waren. En dat is voor mij voldoende. En ik ben als raadslid nou eenmaal niet degene die in de uitvoering, en helemaal daarin wil gaan zitten, want dat vind ik echt een andere taak. Dan moet ik beleidsambtenaar worden of ik moet wethouder worden, maar dan moet ik niet raadslid zijn. En als ik raadslid ben, dan moet ik erop vertrouwen dat wat er vanuit het AB en het DB komt, dat ik op basis daarvan een oordeel kan vellen over iets. En er wordt u helemaal verder niet om een oordeel gevraagd, want er ligt een raadsinformatiebrief.

De voorzitter: Helder. Dan zie ik dat mevrouw Kamphuis daar nog een reactie op heeft. Ik neem aan dat u een vraag heeft aan mevrouw Koene, mevrouw Kamphuis?

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Ik vraag via u aan mevrouw Koene, is het niet onze taak om de wethouder en het college te controleren? Ik geloof de wethouder, maar het is wel onze taak. Hoe denkt u erover, via de voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, wij controleren op het beleid, wij stellen kaders en wij controleren die. En dat is nou eenmaal zoals het werkt. Maar wij hebben die wethouders. En die moeten gaan lopen op dit soort situaties. Daar zijn ze voor. En die komen dan terug naar de raad en die gaan rapporteren. En daar gaan wij wat van vinden. En volgens mij gaat dat tot nu toe prima en wordt er heel duidelijk iedere keer gecommuniceerd over wat er is besproken en wat er in de planning staat om te gaan doen.

De voorzitter: Op zich lijkt het standpunt van mevrouw Koene wel helder.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik zie daar nog een interruptie op van allereerst mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Inderdaad een vraag aan mevrouw Koene. Want ik hoor wat ze zegt ook van, het rapport is duidelijk. Daar is het een en ander uitgekomen. En het is dan ook aan het dagelijks bestuur om dat verder te onderzoeken en daar actie op te ondernemen. We zijn dan weer controlerend. Maar zou mevrouw Koene het misschien ook niet zo zien dat eventuele uitkomsten uit zo'n Woo-onderzoek natuurlijk gewoon onze wethouder of ons dagelijks bestuur zou kunnen ondersteunen?

Want het feit dat er iets bekend is waarvan we denken, wie is er verantwoordelijk, zoals mevrouw Stolk ook zegt, dan zou het natuurlijk gewoon het dagelijks bestuur kunnen helpen als alles op tafel komt wat op tafel zou moeten komen.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Boom, u heeft een mededeling van huishoudelijke aard, denk ik.

Mevrouw Boom-Vos: Ik zie hier interruptie op interruptie op mevrouw Koene. En volgens mij is dat niet iets ... Ik vind het niet bij een oordeelsvormende vergadering normaal.

De voorzitter: We doen het meestal niet. Maar als je het strikt formeel bekijkt, is het de eerste termijn. Is dit de woordvoering van mevrouw Koene. Wordt mevrouw Koene tijdens haar woordvoering geïnterrupteerd. In principe is daar geen bezwaar tegen. Ik moet zeggen dat het inderdaad wat bijzonder is de hoeveelheid op één persoon. Maar mevrouw Koene heeft daarin haar eigen grenzen te bewaken. Maar dank u wel voor de suggestie. Dan heb ik nog mevrouw Stolk.

Mevrouw Koene: Ik moest volgens mij nog even een reactie geven op mevrouw Pichel.

De voorzitter: Nog een reactie inderdaad op ... Precies. Heel goed. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Als ik dan geïnterrupteerd word, dan wil ik ook overal antwoord op geven natuurlijk.

De voorzitter: U heeft helemaal gelijk.

Mevrouw Koene: Maar ik kan hier geen antwoord op geven, want of de Woo-uitkomsten ondersteunend zijn aan de wethouder, dat laat ik graag aan de wethouder om daar antwoord op te geven.

De voorzitter: Helder standpunt. Dan heb ik nog mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat was eigenlijk meer richting mevrouw Koene ook van, dat wat mevrouw Pichel ook aangeeft, het kan ondersteunend zijn aan de wethouder. Maar laten we heel eerlijk zijn, dit is iets wat niet vaak in Dordrecht voorkomt, gelukkig. Laten we dat vooropstellen. Deze wethouder is gaan lopen. Die heeft alle, ik zal het dan voorzichtig zeggen, zooi in haar in haar schoenen geschoven gekregen.

De voorzitter: U moet wel een vraag hebben natuurlijk bij een interruptie.

Mevrouw Stolk: Dan bent u het toch wel met me eens dat u wil weten wat er in het verleden niet goed is gegaan, zodat we dat in de toekomst niet gaan herhalen?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik heb daarnet al gezegd dat ik vind dat dit soort dingen in de onderzoeksresultaten duidelijk worden. En dan vervolgens het AB, het DB, enzovoort daarmee aan de slag kunnen.

De voorzitter: Helder standpunt, dat u inderdaad ook al herhaalde. Dan denk ik dat ik kan concluderen ... Nee, dan zie ik nog iemand voor de eerste termijn. Dat is de heer Wringer, van Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik zal het kort houden. Beter voor Dordt sluit zich aan bij de woordvoering van de ChristenUnie/SGP.

De voorzitter: Dat is heel kort inderdaad. Dank, mijnheer Wringer. Dan heb ik nog de heer Van den Berg, van het CDA Dordrecht.

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. Voor het CDA was de anonieme brief ook een schok. En we spreken daarom ook onze waardering uit voor de medewerkers die, ondanks deze onveilige situatie, hun werk met volle inzet hebben gedaan. We spreken onze waardering ook uit voor de wethouder en het DB voor hun directe en volledige handeling, met een uitgebreid rapport met goede aanbevelingen. En we hebben het volle vertrouwen dat we hiermee kunnen bouwen aan een nieuwe cultuur. En verder sluit ik me daarbij ook aan bij de woordvoering van de VVD en de CU/SGP. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere fracties? Volgens mij hebben we alle fracties gehad. Dan gaan we eigenlijk naar het tweede gedeelte. En dat is allereerst de reactie van de ambtelijke ondersteuning dan wel de portefeuillehouder. En vervolgens in de tweede termijn kunnen we daar weer verder op reageren. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Allereerst, zitten we weer, om het maar even een beetje luchtig te maken. Maar dit is wel de eerste keer dat we het openbaar in een lokale vergadering bespreken. We hebben eerder natuurlijk ook regionale bijeenkomsten gehad, waar we veel meer in de diepte ingingen op het onderzoek. En hier hoor ik inderdaad meer een politiek oordeel, wat ik ook vind dat de raad onderling vooral met elkaar zou moeten bespreken en waar ik als bestuurder verder geen oordeel over heb. Er zijn een aantal dingen aangegeven en vragen gesteld, waar ik dan wel reactie op zou willen geven. Eén daarvan is het verzoek vanuit de SP, of het college bereid is om voor 1 september met een voorstel te komen, met wat ik dan maar even samenvat als het uittreden uit de GR. Namelijk het terughalen van alle bevoegdheden naar de gemeente Dordrecht. Dit is echt wat ons betreft om een heleboel redenen een heel onverstandig idee. We hebben ook in de RIB aangegeven dat we in de governance echt nog wat te verbeteren hebben. Dat deel ik direct. Dat is ook onze eigen reflectie, dat we in de governance echt nog wel veranderingen moeten doorvoeren. Maar als we alle taken terug zouden halen naar de gemeente Dordrecht, dan verliezen we ook een heleboel samenwerkingskracht, een heleboel efficiency die we hebben gerealiseerd, een heleboel kennis zal dan verloren gaan. Er is een reden waarom we de Sociale Dienst hebben vormgegeven in de vorm van een GR. En die reden is, ook met wat er gebeurd is binnen de organisatie, niet van tafel. Dat neemt nogmaals niet weg dat je wel iets te doen hebt, want hij is ontstaan op 1 januari 2022.

Als dit allemaal niet gebeurd was, was 2025 ook het jaar geweest van de evaluatie van, hoe loopt het nu binnen de GR? Er is altijd een lerend vermogen, en dat is met dit onderzoek alleen maar groter geworden, in wat we dan te organiseren hebben om het wel goed te laten lopen. Dat is één. Dan het Woo-verzoek. Er is gewoon een Woo-verzoek gedaan. En daar gaan wij gewoon op antwoorden. Die antwoorden gaan wij gewoon geven. Ik wil wel toch eventjes hier benoemen dat ik het onprettig vind als er wordt gesproken over, wie of wat wordt beschermd? Ik heb geen enkele reden om iets of iemand te beschermen. Zelfs al zou ik het willen, dan kan het niet, want we hebben een Woo. Wij moeten gewoon de informatie leveren die gevraagd wordt. En die gaan we ook leveren. En het enige wat ik hoop dat deze commissie, deze raad, maar ook de raden in de zeven gemeenten zich realiseren, is dat de informatie die gevraagd wordt omvangrijk is. Het gaat niet over bijvoorbeeld vier verslagen van een managementvergadering of zo. Het gaat over alle communicatie tussen alle personen, alle verslagen. Dat is heel veel zoekwerk. En als het gaat over die documenten, een deel van die documenten zijn verzameld, ook toen het Woo-verzoek gedaan werd, maar ook omdat het onderzoeksbureau daarom vroeg. Een deel van die informatie is geanalyseerd. Maar er is ook een heleboel informatie die gewoon nog verzameld moet worden. Maar belangrijker nog, die ook door de onze Woo-functionarissen die eigenlijk daarop lopen ... Die verzamelen de informatie en die zorgen dat het geschikt is om openbaar te maken. Want ook in een Woo-verzoek moeten we lakken, om personen weg te laten bijvoorbeeld. Dat vraagt gewoon heel veel tijd en heel veel ambtelijke capaciteit. We zijn ermee bezig. Het gaat er echt komen. Ik heb geen enkele reden om het langer te laten duren dan nodig, want ik wil ook graag dat die informatie, die u gevraagd heeft, zo snel mogelijk tot u komt. We hebben er nog een aantal liggen. Wij ronden dat ook graag zo snel mogelijk af. Maar ik wil echt benadrukken, ik heb geen enkele reden om in mijn positie of als dB-lid of als wethouder van Dordrecht mensen te beschermen door bepaalde informatie niet te delen.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis. En ook de heer Stam wil daar graag een vervolgvraag, denk ik, op stellen. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dat klopt. Ik moest er even over nadenken. Is de wethouder, vraag via u, voorzitter, niet van mening dat we dan nog sneller kunnen handelen als er wat gebeurt? En samenwerking kunnen we altijd nog doen met de gemeentes onderling, en de kennis uitdelen. Hoe denkt de wethouder erover?

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, dank u wel. We hebben het hier over iets wat misgaat binnen de organisatie. En de raad heeft een hele belangrijke taak in het controleren, kaders stellen, zowel richting het college, maar ook gewoon op het kaderstellende beleid wat u vaststelt. In onze raad wordt ook niet gerapporteerd over specifiek binnen de gemeente Dordrecht hoe de organisatie loopt. Het college wordt daar wel over geïnformeerd. En dat is waar ik het grote verschil zie en waar ik vind dat er een verbeterslag moet plaatsvinden. Ik noem dan maar even het AB van de GR Sociaal de raad en het DB het college. En die hebben ook onvoldoende daar de grip op gehad. En daar ben ik het helemaal met mevrouw Kamphuis eens, daar moeten we iets aan doen.

Maar ik zou u als raad niet willen adviseren om op het niveau van uitvoering op organisatieniveau te moeten gaan controleren of dat allemaal goed loopt. Dat is juist waar uw een college, of in dit geval een AB en een DB voor heeft. Wat dat betreft denk ik dat we beiden best hetzelfde bedoelen, alleen dat dat dan informatie zou moeten zijn die voldoende grip geeft voor het AB en niet voor de individuele gemeenteraden.

De voorzitter: Ik zie nog een hele kleine vervolgvraag bij mevrouw Kamphuis. Heel kort.

Mevrouw Kamphuis: Als u, via de voorzitter, de verbeterpunten heeft, kunt u dat dan terug willen koppelen naar de raad?

Mevrouw Van Benschop: Ja, zeker.

De voorzitter: Dat kunnen we noteren als een toezegging, als ik dit zo hoor. Dan de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen van, we zijn druk bezig met het Woo-verzoek. Maar het zou toch wel prettig zijn wanneer u denkt ook maar enigszins een tijdstip te kunnen aangeven wanneer u dat denkt af te ronden. Want juist door het ontbreken van een tijdstip ga je allerlei gedachtes opwerpen, die ook in de wandelgangen al worden geroepen, en de afrekening keihard plaatsvindt naar vorige bestuurders.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop, kunt u speculeren over de datum van completering van dit onderzoek?

Mevrouw Van Benschop: Het enige wat ik doorkrijg, via de telefoon van mijn collega, is meer een soort beeld wat geschetst wordt over hoeveel uur aan verzoek het kost en dergelijke. Er zijn 7 Woo-verzoeken. En gemiddeld kost dat 400 tot 500 uur per verzoek aan uren. We hopen echt zo snel mogelijk. We doen ons best, maar kijk, het gaat geen 2 jaar duren. Dat kan ik u toezeggen. Ergens in het najaar gaat die informatie er gewoon zijn.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

Mevrouw Verkade: En we proberen die verzoeken ook nog eens aan elkaar te koppelen, zodat het sneller gaat. Want anders ga je ze allemaal apart doen. En nu proberen ze te koppelen. Maar we zijn er echt heel hard mee bezig, moet je dan maar op een blauwe ogen geloven.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk wil hier graag ook op reageren. Ik neem aan op de woordvoering van mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Stolk: Ik hoorde de wethouder zeggen, in dit najaar toch? Dan kunnen we dit najaar ergens het wel tegemoet zien. Dat is helder. Dank.

De voorzitter: Dan mevrouw Boom was eerst.

Mevrouw Boom-Vos: Ik hoor de wethouder zeggen van, we hebben ongeveer 7 Woonverzoeken, 500 uur per stuk. Dat is 3.500 uur. Ik schrik daarvan. Dat is gewoon 3 fte wat wij hieraan besteden. Is dat allemaal de moeite waard om ergens een heksenjacht op te creëren? Ik vraag me echt af wat de toegevoegde waarde is? Ik zie die niet in.

De voorzitter: Mevrouw Boom, u vraagt een politieke mening eigenlijk aan mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Boom-Vos: Ik vraag hem niet aan de wethouder. Ik vraag hem aan de heer Stam.

De voorzitter: Maar u vraagt het aan de heer Stam. Daar hebben we zo meteen in de tweede termijn denk ik even ruimte voor. We waren nu even bezig in het stukje van mevrouw Van Benschop. Maar ik denk wel dat het een goede is om ook met elkaar, want dat is denk ik best een goede vraag, even te bespreken. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel. Ik zit nog heel even te kijken. Er werd gevraagd door de VVD of we ook een check bij andere GR-en doen? Zeker. Niet door middel van zo'n heel onderzoek wat we hier hebben gedaan. Dat kunt u ook op mijn bruine ogen geloven. Maar even zonder gekheid, uiteraard zijn we echt, niet alleen trouwens binnen de GR-en, maar ook binnen onze eigen organisatie in Dordrecht en andere gemeenten doen dat ook, een check aan het doen van, hoe hebben we het eigenlijk allemaal georganiseerd? Zijn er overal externe vertrouwenspersonen? Is er overal een integriteitscoördinator? Hebben we dat allemaal wel goed georganiseerd? En dat doen we ook bij de andere GR-en. En wat we ook doen is andersom, DG&J bestaat al ietsje langer in deze vorm. En sommige dingen lopen gewoon voor. En daar gaan we ook van proberen te leren om te kijken, wat doen zij beter dan wij en wat kunnen wij daarvan overnemen? Dan werd er een vraag gesteld vanuit de ChristenUnie/SGP over de voortgang, of we daarover kunnen rapporteren? En wij hebben al toegezegd, en dat zal ik nog een keertje expliciet doen, dat wij de raad uiteraard meenemen in de voortgang van het verbeterplan, waar de interim-directeur nu mee aan de slag gaat, of wat zij nu aan het creëren is, samen met de medewerkers. En dat gaan we ieder kwartaal gewoon doen. We gaan ieder kwartaal gewoon een update geven aan de raden. Tenminste, ik ga dat doen aan deze raad. En ik ga ervan uit dat de andere AB-leden dat aan hun raden zullen doen. Met een voortgang van, waar staan we nu ten opzichte van vier of drie maanden geleden, en hoe loopt dat proces? Dat gaan we doen. Dat was het, volgens mij. En verder waren er nog wat opmerkingen die ik meeneem. Bijvoorbeeld over de procesbrieven en informatie.

De voorzitter: Heel goed. Ik kijk heel even rond. Mijn indruk is dat alle vragen dan, die er waren, ook netjes beantwoord zijn. Dat betekent dat we toegaan in deze oordeelsvormende vergadering naar de tweede termijn, waarin eigenlijk fracties een standpunt kunnen innemen over hetgeen wat besproken is en wat er voorligt. En dat er nog een aantal politieke punten, die misschien ter tafel zijn gekomen, nog besproken kunnen worden.

Een vraag denk ik van mevrouw Boom die langskwam is van, is dit het allemaal waard op die manier? En het staat fracties natuurlijk vrij om daar in hun eigen woordvoering ook op te reageren. En ik zag dat die direct aan de heer Stam werd gesteld. We hadden net een volgorde, ik denk dat we nu gewoon gaan op de volgorde die mensen zelf wensen. Dan geef ik eerst het woord aan mijnheer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik snap de vraag wel van mevrouw Boom. Ik vind hem een beetje onrealistisch. Ik bedoel, ik ben verantwoordelijk met een aantal partijen voor één Woo-verzoek en niet voor zeven. En ik word ook door de GR en door de wethouder niet persoonlijk geïnformeerd dat er nog zes anderen zijn. Dat hoor ik hier via vergaderingen. Wij zijn verantwoordelijk voor één Woo-onderzoek. Die loopt sinds januari. Hebben we gekregen dat de informatie grotendeels is verzameld. Wij wachten op de afronding. En wat die andere Woo-verzoeken betreft, ik weet niet eens de inhoud, ik weet niet wat de vragen zijn. Ik vind het wel bijzondere vraag. Maar misschien moet u hem meegeven aan de wethouder of aan een AB-lid om in het AB te stellen.

De voorzitter: De heer Stam, het is ook de tweede termijn. U kunt ook uw standpunt innemen over wat er vandaag voorligt, op basis van de politieke vragen.

De heer Stam: Jazeker. Maar dat is wat mij betreft een herhaling van de eerste termijn. Wij zijn van mening dat we het Woo-verzoek, de beantwoording, nog nodig hebben om tot een totaalbeeld te komen. Wij zouden liever deze oordeelsvormende behandeling over de zomer heen trekken.

De voorzitter: Helder standpunt. Dan geef ik het woord aan mevrouw Stolk, van de VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik wil toch nog heel eventjes reageren ook op mevrouw Boom. Want als er één partij is, de Dordtse VVD, die altijd op de centjes let, dan is de VVD dat wel. En dit onderzoek heeft meer dan een miljoen gekost. Als u zegt van, een aantal partijen voor één Woo-onderzoek, u bent het toch met me eens dat dit echt wel ook noodzakelijk was, dit onderzoek? En dat dat Woo-onderzoek ook boven tafel gaat halen wie op welk moment wat wist. Of zegt u van, weet je, daar zitten verder geen politieke consequenties aan, we hebben het onderzoek, alles is klaar, het is afgerond, het is allemaal netjes en we gaan gewoon vrolijk door? Buiten het feit dat ik echt wel vertrouwen heb in deze wethouder. Laat dat heel helder en duidelijk zijn. Maar dat er fouten ergens zijn gemaakt, wat ons betreft is die onderste steen nog steeds niet boven. En wat ons betreft blijft het feit dat die onderste steen boven komt. Hoe kijkt u daar dan tegenaan? Even los van het feit over die zeven Woo-onderzoeken. Wij hebben er inderdaad maar eentje ingediend.

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Ten eerste, ik schrok heel erg van die Woo-onderzoeken. Ik was in de veronderstelling, omdat er meerdere vragen in uw Woo-vraag zat, dat dat het geheel behelsde. Het blijken er nog meer te zijn. Daar zit het misverstand. Waar volgens mij ook een misverstand is, dat u benoemt van, er is maar één onderzoek. Die miljoen die dit allemaal kost, en dat is schrikbarend veel geld, is meerdere onderzoeken.

Is niet alleen het integriteitsonderzoek geweest, ook een ander onderzoek. Dat kost heel veel geld. Maar dat is wel bedoeld geweest om de onderste steen, in onze ogen, naar boven te halen. Want in integriteitsonderzoek, in dat rapport, staan meerdere aanwijzingen welke informatie er naar het DB is gegaan en welke acties er zijn ondernomen. En omdat het een extern onderzoek is, vertrouwen wij dat externe onderzoek en hebben wij niet het gevoel dat er nog meer onderzocht moet worden. De expertise van dat onderzoeksbureau, daar hebben wij geen aanleiding voor dat dat niet voldoende is.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Helder standpunt. Dan mevrouw Stolk, een korte reactie daarop.

Mevrouw Stolk: Dan nog een vervolgvraag. Voor de Dordtse VVD is het standpunt, zonder het Woo-onderzoek de onderste steen boven gekomen wie er nu politiek verantwoordelijk is voor wat er bij de Sociale Dienst Drechtsteden is gebeurd?

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Daar verdraait u mijn woorden. Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd dat er informatie is gekomen waar wij vertrouwen in hebben, omdat het door een extern onderzoek is geweest en dat wij daar voldoende vertrouwen in het onderzoeksbureau en in het AB en DB hebben, dat wij niet verder hoeven te zoeken.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Volgens mij is het dan toch klip-en-klaar. Dan zegt u toch, er is voor de rest niemand politiek verantwoordelijk?

De voorzitter: Dat is een opvatting van u, mevrouw Stolk, en geen vraag aan mevrouw Boom. Dan heb ik daarmee ook uw woordvoering in de tweede termijn gehad, denk ik, mevrouw Stolk. Klopt dat?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, nee, als ik dan nog even af mag ronden. Wij kunnen pas een politiek oordeel ... Laat ik het zo zeggen. De wethouder is voortvarend aan de slag gegaan. Alles wat er tot nu toe gedaan is, is prima. Maar wat ons betreft moet die onderste steen boven komen. En dat komt waarschijnlijk naar boven met dat Woo-onderzoek. En dan pas zullen wij een politiek oordeel vellen. En zolang dat er niet is, doen wij dat niet.

De voorzitter: Helder. Dan mevrouw Koene, die heeft daar een interruptie op.

Mevrouw Koene: Zeker. Ik ben gewoon nieuwsgierig. Ik hoor nu een aantal keer, tenminste van mevrouw Stolk, dat ze erachter wil komen wie er politiek verantwoordelijk is voor deze situatie. Wat zijn haar verwachtingen daarbij?

De voorzitter: Goede vraag. Mevrouw Stolk, wat zijn uw verwachtingen?

Mevrouw Stolk: Dat is een hele goede vraag. Dat weet ik niet. Maar dat hier iemand politiek verantwoordelijk voor is, en dat is misschien een aanname die ik nu doe, maar dat kan haast niet anders dan dat niemand, maar dan ook niemand heeft geweten wat er bij de Sociale Dienst Drechtsteden aan de hand was. En dat hebben wij echt uit diverse hoeken gehoord. En geloof me, dat is echt betrouwbare informatie geweest. Het is niet zomaar nattevingerwerk. Ik heb het zelfs nog een-op-een met de wethouder gedeeld. Er moet iemand zijn geweest die hiervan op de hoogte was. Dat kan niet anders.

Mevrouw Koene: Maar voorzitter, dan nog een aanvullende vraag.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Want ik hoor mevrouw Stolk lof uitspreken naar mevrouw Van Benschop. Zeer veel lof en complimenten geven. Dat is hartstikke mooi. Dat verdient ze ook. Maar tegelijkertijd zou dat namelijk precies de enige zijn die politieke verantwoordelijkheid hierop zou moeten kunnen pakken. Die snap ik niet. Daarom vraag ik het.

De voorzitter: Dat is een goede vraag. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat is inderdaad een goede vraag.

De voorzitter: Via de voorzitter.

Mevrouw Stolk: Wij kijken daar toch, via u, voorzitter, iets anders tegenaan. Want wij zijn van mening dat het bij deze wethouder in de schoenen geschoven is en dat zij deze portefeuille overgenomen heeft van haar voorganger, voorgangers, kan mij het schelen wie het zijn. Maar iemand ergens, en of dat hier in Dordrecht is of elders, moet hier verantwoordelijk zijn. Punt.

De voorzitter: Helder standpunt van mevrouw Stolk. Kijk, politiek gezien is de wethouder verantwoordelijk en ook het DB-lid. En dat is mevrouw Van Benschop. En ik denk dat dat ook het punt is wat mevrouw Koene probeert te benadrukken. En ik denk, daar hebben we verder niet heel veel informatie nu over. Heb ik nog andere fracties die in tweede termijn een standpunt willen innemen? Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Eigenlijk aansluitend op wat mevrouw Stolk aangeeft. Voorzitter, we zijn maar een lokale partij en hebben misschien wat andere standpunten over verantwoordelijkheid nemen en een politieke verantwoordelijkheid nemen. Kijk, waar wij van af willen, is wie er ook verantwoordelijk is dat er allerminst, kijkend naar het afgelopen pakweg halfjaar en wat daar in die rapporten staat, dat er één iemand opstaat, ik kijk even niet naar mevrouw Van Benschop, maar dat één iemand opstaat en zegt van, excuses, ik had het anders moeten organiseren.

En we zijn gewend in dit land dat niemand dat doet. Een mooie anekdote, nog twee weken geleden zei voormalig premier Mark Rutte, die bijdrage van 5 procent van Nederland kan er wel bij, want Nederland heeft voldoende geld. Terwijl in zijn regeringsperiode er nooit geld was. Om aan te geven, bestuurders nemen een andere rol. En al de zooi die zij hebben achtergelaten, die blijft daar waar het is. En daar willen wij eens een keertje vanaf. Als lokale partij zeggen wij ook, geef die Woo-onderzoeksresultaten aan ons. Dan maken wij wel een oordeel wie excuses moet aanbieden. En dan zullen we dat ook openlijk vragen. Dat is wat wij gaan doen.

De voorzitter: Ik hoor een standpunt. Mevrouw Kamphuis heeft daar een reactie op.

Mevrouw Kamphuis: Ik had een vraag, via u, voorzitter. Is de mijnheer het ermee eens van, die excuses is leuk, maar wat hebben de slachtoffers daaraan? Moet er niet nog meer richting die mensen?

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Heel logisch vervolg, voorzitter, richting mevrouw Kamphuis. Kijk, wat bij ons heel diep zit, en dat zijn denk ik bij alle vragenindieners, dat wij ons ernstig zorgen maken dat juiste de zwakkeren in de samenleving, sorry, excuses voor mijn taalgebruik, maar die nemen diensten af van de Sociale Dienst Drechtsteden. Op het moment dat deze anonieme brieven er niet waren, hadden we blijkbaar ook geen onderzoek, hadden we geen omkijken naar al die mensen die mogelijk zijn gedupeerd, al die medewerkers die zijn gedupeerd. Terecht, wat heeft dat gedaan met al die mensen die daar diensten van hebben afgenomen? Weten we niet. Althans, op basis van het onderzoek zeggen de onderzoekers, die hebben er geen last van gehad. Ik laat het even in het midden. Ik weet het niet.

De voorzitter: Precies. Maar we hebben natuurlijk wel het onderzoek gekregen, waarin dat als uitkomst komt. En de vraag is natuurlijk, welke waarde geef je dan aan het onderzoek? U stelt er weer twijfels bij. En dat is ook weer een politieke mening. Ik zag mevrouw Koene, dat die stond te popelen om daarop te reageren. Klopt dat?

Mevrouw Koene: Zeker. Ik ga alleen even een klein stukje terug. Want ik hoorde mijnheer Gündogdu zeggen over, dat er iemand moet opstaan om politieke verantwoordelijkheid te nemen. Ik heb net de conclusie getrokken dat het niet om mevrouw Van Benschop gaat. Gaat dat dan om de heer Heijkoop?

De heer Gündogdu: Voorzitter, of het mijnheer Heijkoop of een voorganger is, dat interesseert me niet. Maar er is blijkbaar de afgelopen jaren zoveel shit gebeurd binnen de Sociale Dienst Drechtsteden, ik geef echt geen namen, zij moeten maar opstaan en excuses aanbieden, mocht uit dat Woo-onderzoek ook duidelijk blijken dat er rotzooi was gemaakt en men op de hoogte was.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, u had net zelf al de conclusie getrokken dat ik ... Tenminste op basis van wat ik heb gezegd, heeft u dat bevestigd, dat er maar één politiek verantwoordelijk is op dit dossier, en dat is mevrouw Van Benschop.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: Zo is het georganiseerd inderdaad.

De heer Gündogdu: Zo is het georganiseerd.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Maar dat is namelijk de oude traditionele manier van politiek bedrijven. Daar zijn wij niet van. Degene die shit heeft achtergelaten, die biedt zijn excuses aan. Wie dat dan ook moge zijn.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dat kan zo zijn. Ik bedoel, het kan ouderwets zijn of wat dan ook, maar het is nou eenmaal zo geregeld.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis heeft nog een woordvoering in de tweede termijn.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Ik kan het heel lang of heel kort houden. Ik ben het met mevrouw Stolk eens en Op Ons Eiland.

De voorzitter: Helder standpunt. Dan mevrouw Boom, van de Dordtse VVD.

Mevrouw Boom-Vos: Ik hoor hier een heleboel emotie. En dat is terecht. Ik hoor hier ook zoeken naar een verantwoordelijke. Daar hebben we een hele discussie over gehad. Ik hoor nergens, of ik heb het in de eerste termijn van mevrouw Koene gehoord en ook wel een paar mensen, maar ik wil toch oproepen om te kijken vooruit. Laten we leren van die fouten, zorgen dat ze niet meer gebeuren en zorgen dat die GR Sociaal en andere GR-en goed werkbaar worden. En een verantwoordelijke zoeken, waarvan we allemaal nu zeggen van, de huidige verantwoordelijke is niet verantwoordelijk, zoals ik zei, en juist een deel van de oplossing. Daar schieten we niks mee op.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dan toch even via u, voorzitter. Dan heeft u toch niet goed geluisterd naar het betoog wat wij hebben gehouden. We moeten vooruitkijken en het mag nooit meer gebeuren. Dat hebben we ook gezegd. Alle vertrouwen in deze wethouder en dat er een oplossing gaat komen.

Maar je moet ook durven terugkijken en zeggen van, wie was er hier verantwoordelijk voor en hoe kunnen we voorkomen dat dit nooit meer gaat gebeuren? Er moet iemand verantwoordelijk voor zijn geweest. En ik snap werkelijk niet dat u hier als Dordtse VVD genoeg mee neemt. Snap ik echt niet.

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter, we kunnen hier heel lang over soebatten. En daar kunnen we denk ik ook nog wel tot 23.00 of 00.00 uur doorgaan.

De voorzitter: Daar hebben we geen tijd voor. Dat gaan we niet doen.

Mevrouw Boom-Vos: Maar onze meningen blijven verschillen. Ik blijf bij mijn woorden die wij als Dordtse VVD net gezegd hebben. En wij doen altijd alles een stuk positiever proberen in te steken. Dat zit in onze basis. En dat hou ik ook zo.

De voorzitter: Een helder standpunt. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Via u, wil ik aan mevrouw Boom vragen, we zijn voor de positiviteit en we willen vooruitkijken en ik geloof in onderzoek en in mevrouw Van Benschop geloof ik ook allemaal. Echt waar. Alleen die anonieme briefschrijvers willen erkenning. Met dit onderzoek en de onderste steen nog niet boven, vindt u, via de voorzitter, dat die mensen wel erkenning krijgen? Want naar mijn idee is dat niet zo dan.

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter, volgens mij hebben we dan ook steeds anders zitten luisteren naar het AB en het DB. Die heb ik in de vertrouwelijke gesprekken een knieval horen maken dat hier fouten zijn gemaakt. Er is erkenning voor de slachtoffers, zoals u noemt. Dat er geen erkenning is, ik erken dat er iets fout is gegaan. Dat werd eerder ook erkend. Dat u zegt dat dat niet gebeurt, dat vind ik onzin.

De voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag van mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter, dat is in beslotenheid en niet openbaar. En die mensen willen ook ... Dank u wel, via de voorzitter. Dank u wel. En nogmaals, ik heb vertrouwen in mevrouw Van Benschop.

De voorzitter: Ik zie dat mevrouw Van Benschop hier wel een opmerking over wil maken. Dat past niet helemaal in deze termijn. Tegelijkertijd is dat wel een wens, ook van de mensen in deze zaal. Dan stel ik voor dat we dat toch doen. Maar ik kijk wel even rond. Ik zie dat mensen daar akkoord mee zijn. Dan mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, dank u wel. Eigenlijk, ik zit nu de hele tijd te luisteren. En het laatste stukje van de discussie, in ieder geval over erkenning voor mensen die zich in deze situatie hebben begeven de afgelopen ... Het is vanaf 2018 tot nu, zullen we maar zeggen. Ik denk dat er wel een belangrijk punt werd aangehaald.

Er werd gezegd, een knieval gemaakt in het besloten deel. Ik kan me voorstellen dat u zegt, dat is niet bereikbaar voor medewerkers en dergelijke. In mijn hoofd hebben we het ook gedaan in de RIB. Tenminste, zo is het ook. Alleen die hebben misschien medewerkers niet gelezen. Als het bijdraagt, dan doe ik het graag nog een keer. Zowel het DB als het AB erkent dat er in de periode van 2018, eigenlijk pas vanaf 2022 in deze vorm, tot eind 2024 absoluut fouten zijn gemaakt. In die zin fouten, het bestuur heeft op afstand gestaan van de organisatie, heeft onvoldoende rekenschap gegeven van het feit dat als je beleid ergens naar binnen brengt dat dat ook organisatorische verantwoordelijkheid met zich meebrengt. We hebben gerealiseerd, als we het onderzoeksrapport lezen, dat we een dunne lijn hadden richting de organisatie. We zijn als DB verantwoordelijk werkgever van de algemeen directeur, maar hebben verder eigenlijk weinig relatie tot de organisatie daaronder. En we nemen het onszelf kwalijk, het bestuur neemt het zichzelf kwalijk dat de signalen die er wel geweest zijn, al waren die van een hele andere orde, dat we die signalen onvoldoende bij elkaar hebben weten te brengen om daar toch mogelijk op te handelen. Ik kan even geen ander woord verzinnen. Als dat de erkenning is die u ook zoekt voor de mensen die mee hebben gemaakt wat ze hebben meegemaakt, dan begrijp ik dat helemaal. En dan hoop ik dat met dat nu publiek zo uitspreken in een openbare vergadering dat dat in ieder geval een klein beetje recht doet aan de gevoelens die daarover leven. Het is geenszins mijn bedoeling of die van het bestuur om de eigen verantwoordelijkheid te ontlopen of om te doen alsof het allemaal goed is gegaan, want wij hebben het rapport ook gelezen. En we hebben heel expliciet gevraagd aan het onderzoeksbureau om ook de rol van onder andere het bestuur of in ieder geval van verschillende gremia mee te nemen. Echt waar, volgens mij heb ik daarmee heel duidelijk aangegeven dat we die handschoenen oppakken en dat ik ook echt zie dat we nu juist ook een verantwoordelijkheid hebben om ervoor te zorgen dat we het beter maken.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Benschop, voor ook deze opmerking. Gaan we denk ik verder met de tweede termijn. Zijn er nog andere fracties die in die tweede termijn iets willen delen. De heer Den Hartog, van GroenLinks.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Heel kort eigenlijk, maar ik schrok me net ook eigenlijk rot toen werd gezegd dat het in totaal om 3.500 werkuren gaat. Dat is nogal wat. Ik heb het snel even opgezocht, niet om mevrouw Boom per se te corrigeren, maar om helemaal precies te zijn, dat is 2 volledige fte. En ik heb eigenlijk een vraag aan de wethouder van, betekent dit dat er in het ambtelijk apparaat daardoor 2 fte niet besteed kan worden aan allerlei andere zaken en dat er daardoor zaken blijven liggen? En in het geval dat dat zo is, kan de wethouder daar dan een doorkijkje geven van wat er zoal blijft liggen of wordt ervoor gekozen om extra menskracht in te huren om dit op te vullen?

De voorzitter: Dat is eigenlijk een vraag aan de wethouder voor na de tweede termijn dan zo meteen nog heel kort. Zijn er andere fracties in de tweede termijn. Anders gaan we zo meteen over tot de conclusie. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Nog even heel kort. Eigenlijk een oproep die mevrouw Boom net deed en ik zei het natuurlijk ook in mijn eerste woordvoering, we kijken ook graag vooruit. Ik heb het eigenlijk wel zo begrepen vanuit de wethouder dat het onderzoek is geweest, er is het een en ander uitgekomen en nu gaat er het een en ander worden opgepakt natuurlijk, ook richting medewerkers en cliënten. Dat is natuurlijk nog iets wat wordt uitgewerkt. Daar worden we natuurlijk graag van op de hoogte gehouden. En toch sluit ik me ook aan bij de woorden van de heer Gündogdu met betrekking tot informatie uit dat Woo-onderzoek, omdat het inderdaad dingen zijn die gewoon aan het licht moeten komen. En het zijn veel uren en het kost veel fte, maar we kunnen ons ook heel goed voorstellen dat voor de mensen die eronder te lijden hebben gehad dat men het gewoon wil weten. En dat er niks onder tafel of onder het kleed mag worden geschoven. En al is het maar dat het zichtbaar wordt en dat het er gewoon is. Klaar. En dan komt dat er. En wat eruit komt, komt eruit. En welke conclusies we kunnen trekken, dat laten we aan het dagelijks bestuur over. Welke gevolgen daarvoor zijn, dat laten we ook aan het dagelijks bestuur over. Maar ons standpunt is daar wel in, zo open en zo transparant mogelijk. En die wens is er ook gewoon vanuit medewerkers en slachtoffers.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik de heer Wringer nog voor de tweede termijn.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op de laatste vraag, of het totale onderzoeksrapport openbaar gemaakt zou moeten worden. Beter voor Dordt is bezorgd, als het totale rapport openbaar wordt gemaakt, wat de gevolgen daarvan zijn? Aangezien er in dit rapport informatie staat die naar personen kunnen leiden, wat in onze ogen schadelijk is voor deze personen. Als een soortgelijke crisis in de toekomst weer voordoet, is Beter voor Dordt bang dat bij de volgende crisis niemand meer in gesprek wil gaan met een onderzoeksbureau als er niet 100 procent gegarandeerd wordt dat zij dit anoniem en in vertrouwelijkheid kunnen doen. En dat wilde ik nog even meegeven. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik de heer Ayverdi, die denk ik nog een woordvoering wil doen.

De heer Ayverdi: Dank, voorzitter. Wat hier vandaag besproken is, raakt aan de kern van goed bestuur, vertrouwen en verantwoordelijkheid. Voorzitter, de Sociale Dienst is er voor mensen in kwetsbare posities. Een herhaling. Dat vraagt om zorgvuldigheid, transparantie en menselijke maat. Precies daar is het misgegaan helaas. Voor ons is het duidelijk, wij moeten beter kunnen controleren en sneller kunnen bijsturen als het fout gaat. Dit is voor ons geen moment van afrekenen, maar van reflectie en van het nemen van structurele stappen om herhaling te voorkomen. En ook wij kijken naar de toekomst, want vertrouwen win je terug door open te zijn, door te luisteren en mensen centraal te stellen. En ook wij willen ons vertrouwen uiten richting de wethouder, onze wethouder, onze Dordtse wethouder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een interruptie denk ik van de heer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, maar u ging wel heel erg snel van de heer Wringer naar DENK. Ik heb nog een vraag aan mijnheer Wringer.

De voorzitter: Dat klopt. Ik denk voor deze keer, we can see it through the fingers, om het zo maar te zeggen.

De heer Stam: U bent te goed voor deze wereld. Dat rapport snap ik wel. Maar evenals mijn Woo-onderzoek worden namen doorgestreept. En het gaat ons er niet om als indienende partijen dat wij mensen aan de schandpaal willen nagelen. Het gaat er ons om dat de problematiek helder op tafel komt en heel breed. Je zou er ook voor kunnen kiezen om die namen, die daar dan herleidbaar zijn, gewoon door te strepen, onzichtbaar te maken. Hoe kijkt u dan tegen zo'n rapport aan?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Goede vraag. Wij zijn bang voor de toekomst, als niet 100 procent gegarandeerd kan worden dat mensen anoniem en in vertrouwen hun informatie kwijt kunnen bij een onderzoeksbureau of bij een wethouder of bij iemand anders. Als dat gegarandeerd wordt, dan de rest van de informatie die niet schadelijk is, kan wat ons betreft wel openbaar zijn. Maar we willen wel iedereen beschermen.

De voorzitter: Heel kort, de heer Stam. We moeten ook tot een afronding komen zo meteen.

De heer Stam: Dan moet u me niet telkens interrumpen, dan kan ik in één keer door. Mijn vraag is dan eigenlijk van, wat wij nu om ons heen horen, is juist dat mensen zich niet veilig voelen of in een vertrouwde omgeving, omdat niet het hele rapport op tafel ligt. En ik mag daar ook niet over praten. En mensen zien de openbare stukken. En dan krijg je de opmerking van, maar ik heb ook wat gezegd, waar is dat dan? En daar mag ik niks op zeggen. Die verliezen juist het vertrouwen naar een toekomstige situatie op het moment dat ze hun verhalen niet terugzien in het openbare stuk. Hoe kijkt u daar dan naar?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Die mensen zouden bijvoorbeeld in gesprek kunnen gaan met de wethouder of met het onderzoeksbureau, kijken wat er met hun informatie gebeurd is.

De voorzitter: Een helder standpunt, denk ik zo. Ik heb de indruk dat alle standpunten eigenlijk wel met elkaar gedeeld zijn. Dat we dan nog een vraag hebben aan de wethouder, die zij nog zou kunnen beantwoorden. En dat we vervolgens dan tot een afronding moeten komen van hoe we verdergaan van hier.

Mevrouw Van Benschop: Er was een vraag over die 2 fte voor het Woo-verzoek. Ik wil wel even benadrukken, ik heb net expliciet gezegd, en ik ga dat nog een keer benadrukken, voordat ik andere mensen iets in de schoenen schuif, er is 1 Woo-verzoek uit de Dordtse raad gekomen.

Er zijn er nog 6 die niet allemaal uit raden overigens zijn gekomen. Er zijn gewoon nog 6 Woo-verzoeken gedaan. Als u het heeft over ... Sorry, via de voorzitter. Als er gesproken wordt over 2 fte, gaat het over het totaal. Dat gaat niet over 1 Woo-verzoek uit de raad. Dat dat even duidelijk is. Maar dat klopt, 2 fte die daaraan werkt. Overigens die capaciteit zit voor het grootste deel bij de GR. En daarnaast hebben we een DVO, een dienstverleningsovereenkomst, afgesloten met het Juridisch Kenniscentrum wat we hebben in de regio. Die daar dan vervolgens de Woo-specialisten hebben die precies weten wat mag wel en wat mag niet openbaar gemaakt worden? Het is niet dat er 2 fte niet werkt bij de GR. Een deel daarvan wel en het andere deel zit bij het JKC. En mag ik toch nog een ding zeggen?

De voorzitter: U mag nog een ding zeggen.

Mevrouw Van Benschop: Het enige wat ik nog wil zeggen over de discussie over het wel of niet openbaar maken, ik voel me dan toch verantwoordelijk om daar nog wat over te zeggen. Wat we in de RIB hebben geprobeerd, is om op basis van alle conclusies, die ook terug te lezen zijn in het geheime rapport, eigenlijk op hoofdlijnen aan te geven wat er mis is. Wat het rapport verder doet, is het uitdiepen op basis van voorbeelden en personen. En wij hebben een check laten doen zelf ook van, wat kan wel en wat kan niet? En het lastige is dat van sommige mensen zijn er maar één. Je kunt namen weghalen, maar de context laat nog steeds zien over wie het gaat. En dat is waarom het heel ingewikkeld is om een dergelijk onderzoeksrapport openbaar te maken. Dat is het enige wat ik daar nog op mee wil geven.

De voorzitter: Helder. Dank voor het meegeven. Dan denk ik dat we tot een afronding kunnen komen. We hebben een politiek debat gehad met elkaar, oordeelsvormend, waarbij we over dit toch ingewikkelde onderwerp spreken in openbaarheid, waardoor we niet in detail konden treden. En de conclusie die we met elkaar denk ik moeten trekken, is dat we deze raadsinformatiebrief en het onderzoeksrapport nu wel besproken hebben. En de vraag eigenlijk aan de commissie is, en ik heb daar al een deel antwoord denk ik op gehoord, of we dat voldoende hebben besproken of dat er in de toekomst nog een wens is vanuit de gemeenteraad om hier nogmaals over te spreken? Ik keek rond en gaan we zo meteen even inventariseren of daar voldoende steun ook voor is. Ik heb een voorstel gehoord van een fractie, Op Ons Eiland, om het een keer in beslotenheid te bespreken, omdat dan alle details wel besproken zouden kunnen worden. En ik heb eigenlijk een tweede verzoek, ik denk dat die losstaan, maar niet noodzakelijkerwijs, om naar aanleiding van het Woo-verzoek en/of Woo-verzoeken, als die informatie allemaal op tafel ligt, om het dan een keer te bespreken. Het zijn eigenlijk in mijn beleving twee losse voorstellen. Misschien de heer Gündogdu eerst dat even toelichtend?

De heer Gündogdu: Ja, graag, voorzitter. U vat hem eigenlijk heel goed samen. Omdat er toch wel belangrijke onderdelen zijn die we niet in het openbaar met elkaar kunnen delen, lijkt het me voor de hand liggend om dat wel te doen in een besloten vergadering. En dan inderdaad ook wel steun voor wachten totdat het Woo-onderzoek komt.

De voorzitter: Omdat het gaat om een raadsinformatiebrief zouden daar in feite 9 fracties voor nodig zijn om dat nu zo te agenderen vanuit de commissie. Ik denk dat het we beste even dat met handopsteken kunnen doen, om te kijken welke fracties ervoor zijn om het rapport eigenlijk vertrouwelijk met elkaar te bespreken. Ja, zeker.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik heb een vraag. Stel dat dat Woo-onderzoek naar voren komt? Want dit is een raadsinformatiebrief. Die kunnen we in principe voor kennisgeving doorsturen naar de raad. Maar tegelijkertijd, als dat Woo-onderzoek komt, dan kunnen we die er toch weer bij halen? Of zie ik dat verkeerd?

De voorzitter: Het staat u altijd vrij als er zo'n Woo-verzoek is of als er informatie is of andere documenten om die bij een bepaald bespreekstuk toe te voegen. We hebben het goed gebruik met elkaar om nooit eigenlijk stukken te weigeren, om die te betrekken. Maar je kunt niet een Woo-verzoek agenderen direct in onze gemeenteraad, zonder dat je dan weer een agenderingsverzoek via de Agendacommissie zou indienen.

Mevrouw Stolk: Uiteraard.

De voorzitter: En we zitten nu in de afronding van deze commissie. En er is een vraag van de heer Gündogdu om eigenlijk het besloten rapport te bespreken. En die vraag probeer ik eerst te beantwoorden. Daarna staat het u natuurlijk als gemeenteraadsleden altijd vrij om het op een andere manier nogmaals te agenderen. Ik zie eigenlijk twee opmerkingen. Eerst de heer Stam. Mevrouw Pichel had ik volgens mij. En ook de heer De Heer. De heer Stam.

De heer Stam: Ik heb er ook geen moeite mee, als het Woo-onderzoek er ligt, om dat te koppelen aan de geheime besloten vergadering met betrekking tot het rapport. Want het Woo-onderzoek gaat ook over mensen. Wat mij betreft kan je dat ook in beslotenheid doen.

De voorzitter: De heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, wat ons betreft nu geen behoefte om een nieuwe agendering hierover te doen in beslotenheid over het geheime rapport. Als straks het Woo-onderzoek is afgerond, dan zal er vast een agendering komen, hoor ik. En dan zullen we ons daartoe verhouden. En op basis van het verzoek wat dan voorligt reageren.

De voorzitter: U heeft eigenlijk een alternatief voorstel om nu als commissie geen uitspraak te doen, maar inderdaad verdere informatie af te wachten. Dat is niet het verzoek wat de heer Gündogdu doet. Ik kijk even terug naar de indiener.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik kan daarmee leven.

De voorzitter: Kijk ik nog even rond. We kunnen het ook doen, dan betekent het in feite dat we dit geheel nu parkeren. Dat we in september of op welk moment ook in het najaar nieuwe informatie ... Mevrouw Pichel misschien nog even.

Mevrouw Pichel: Even voor de duidelijkheid inderdaad. Want dat besloten stuk kan dan los hiervan staan. Maar is dat dan inderdaad hetzelfde als dit of is het zo dat wellicht de wethouder of het dagelijks bestuur over een tijdje weer komt met gewoon informatie wat dan ook in beslotenheid gaat? Of moet ik dat weer helemaal los van elkaar zien?

De voorzitter: Hoe het nu gewenst is, zou op basis zijn van dat we in beslotenheid spreken over het onderzoeksrapport. Dat is het verzoek wat de heer Gündogdu op tafel heeft gelegd. Dat is de vraag die dan ook voorligt. Tenzij andere mensen een ander verzoek hebben. Mevrouw de wethouder wil graag daarop reageren.

Mevrouw De Jonge: Ik zat gewoon even te denken over de vraag die gesteld werd. Ik ben niet van plan om vanuit de GR nog een keer met geheime informatie te komen. Als het gaat over dat verbeterplan en die kwartaalupdate, dat willen we gewoon openbaar doen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik steun graag mijn collega, maar ikzelf vanuit de VSP heb niet zoveel behoefte om dit in beslotenheid ... Maar dan zou ik wel willen vragen, wat zou u willen bespreken wat we hier niet kunnen bespreken?

De voorzitter: De heer Gündogdu, dat is natuurlijk een hele moeilijke vraag die u gesteld wordt. U mag natuurlijk niet besloten informatie delen in een vraag over een besloten bijeenkomst, zeker niet als het gaat over personen, in deze situatie. Ik weet niet of u deze vraag kunt beantwoorden.

De heer Gündogdu: Ik zou het zeker willen, om een besloten vergadering te organiseren. Maar het voorstel om dat ook te koppelen aan de resultaten van het Woo-onderzoek zou misschien net die extra meerwaarde geven, omdat er toch wel redelijk denk ik wat dingen overeenkomen.

De voorzitter: Dan hoor ik eigenlijk verschillende voorkeuren in deze commissie. Allereerst hoor ik een wens om dat later te bespreken en later te agenderen. Het is natuurlijk wel zo dat een Woo-verzoek per definitie openbaarheid van open overheid is. Dat is openbaar, die stukken. Die hoeft je niet in beslotenheid te bespreken. Maar dan geldt wel dat je natuurlijk op dat moment niet de besloten resultaten van het onderzoek kunt bespreken. Dan vervalt eigenlijk uw agenderingsverzoek, als ik dat zo zie. Mocht op een later moment toch die gedachte terug opkomen, dan staat elk raadslid vrij om via de Agendacommissie dat weer te agenderen. Dan concludeer ik voor deze commissie dat we het nu laten rusten. Dat we wachten tot de resultaten van hun Woo-verzoek bekend zijn. En dat fracties die dat wel wensen te bespreken in de gemeenteraad dat via de Agendacommissie zullen agenderen. Dan wil ik u hartelijk danken voor deze vergadering. In het bijzonder ook de ambtelijke ondersteuning, de wethouder en alle gemeenteraadsleden. En wilt u de flesjes ook meenemen, zodat het hier een beetje opgeruimd is.

2. Vaststellen Perspectiefnota 2026 (raadsvoorstel) i.c.m. RIB over Verantwoording proces Ombuigen (raadsinformatiebrief)

Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht

Voorzitter: De heer Van Dam Timmers

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Balorian (VVD)

Mevr. Boom-Vos (VVD)

Dhr. Bootsman (GroenLinks)

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)

Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)

Mevr. Jager (Beter voor Dordt)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Dhr. 't Lam (SP)

Dhr. Van Pelt (Forum voor Democratie)

Mevr. Redko (Forum voor Democratie)

Dhr. Safranti (DENK)

Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)

Mevr. Schnabel (Partij van de Arbeid)

Mevr. Stolk (VSP)

Mevr. Striebeck (VSP)

Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)

Portefeuillehouder: wethouder C. van Benschop, wethouder W. van der Kruijff, wethouder R. van der Linden

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Welkom alle raads- en commissieleden, de aanwezige portefeuillehouders, de heer Van der Kruijff en mevrouw van Benschop. Welkom aan de ambtelijke ondersteuning, geïnteresseerden, de hele stad natuurlijk ook via de livestream die meekijkt. En voor het verslag vraag ik ook aan alle aanwezigen om zich voor te stellen.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Franciske van Vugt, CDA.

De heer Safranti: Mehmet Safranti, DENK Dordrecht.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer 't Lam: Jack 't Lam, SP.

Mevrouw Redko: Azza Redko, Forum voor Democratie.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos-Lambinon, Partij voor de Dieren.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

De heer De Heer: Robert de Heer, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Boom-Vos: Karin Boom, Dordtse VVD.

Mevrouw Balorian: Mailys Balorian, Dordtse VVD.

De heer Van der Kruijff: Wim van der Kruijff, wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Chris van Benschop, wethouder.

De voorzitter: Mijn naam is Jan van Dam Timmers, en ik ben vanavond uw voorzitter. Vorige week hebben de fracties hun algemene beschouwing bij de Perspectiefnota uitgesproken in de gemeenteraad. En hier en daar zijn de eerste moties en amendementen ingediend. Vanavond gaan we oordeelsvormend in deze commissie dieper op een aantal van deze onderwerpen en moties en amendementen in. En dat geldt ook voor de aanvullende onderwerpen, nieuwe concept moties en amendementen die fracties tot en met gisterochtend konden aanleveren. Op het dagschema bij de stukken van vanavond bij deze vergadering vindt u de onderwerpen die vanavond aan bod komen. En het zijn er een behoorlijk aantal. We spreken in heel veel verschillende zalen. En dit is een van die zalen voor het laatste programma, waarbij we het Begrotingsprogramma Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht hier bespreken. We doen vanavond de eerste termijn van de verschillende fracties. En vervolgens ook een eerste termijn van het college. In de raad volgende week wordt de behandeling van de Perspectiefnota afgerond en zullen we uiteindelijk met elkaar stemmen. Er zijn een heel aantal fracties die onderwerpen hebben aangevoerd.

En mijn voorstel is, maar dat wil ik wel even met jullie kortsluiten, om te proberen om niet per se fracties een-op-een het woord te geven, maar de onderwerpen die zijn aangedragen, om die eigenlijk per onderwerp te bespreken, zodat we ook de oordeelsvormende discussie met elkaar over zo'n onderwerp kunnen voeren. Want als we stap voor stap alle fracties langsgaan, denk ik dat we niet echt een goede discussie met elkaar kunnen voeren. Ik kijk even de zaal rond. En ik zie dat daar op zich bereidheid toe is. Mocht dat veranderen, laat dat ook vooral weten. Ik heb gekeken naar alle onderwerpen. En we hebben met elkaar geconcludeerd dat deelscooter en Drechthopper door diverse fracties genoemd wordt. En ik wilde graag met dat onderwerp beginnen. Daarna de bibliotheek. En dan vervolgens de rest van de onderwerpen. Dan zie ik op het onderwerp deelscooter en Drechthopper dat dat als aangedragen onderwerp voorkomt bij Beter voor Dordt, de VSP en het CDA. En andere fracties staat het natuurlijk vrij om daar ook over van gedachten te wisselen. Is er een van deze fracties die dat heeft aangedragen, die daarmee wil beginnen? Ik zie de heer Schalken-den Hartog. Brand los.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Ik heb het volgens mij in de algemene beschouwingen ook al genoemd, net als ook de VSP en andere partijen, dat we ons wel zorgen maken met betrekking tot die deelscooter. Het feit van, hoe uitvoerbaar het is, omdat zo'n deelscooter vaak is ...

De voorzitter: Deelscootmobiel bedoelt u, denk ik.

De heer Schalken-den Hartog: Deelscootmobiel. Sorry, ik was net met mijn zoon aan het appen over de scooter. Sorry. We gaan weer terug naar de scootmobiel. Dank u wel. Die scootmobielen zijn natuurlijk altijd aangepast aan de persoon. En heb je te maken met het feit en het doorvoeren van de maatregelen dat mensen die een scootmobiel hebben geen gebruik meer mogen maken van de Drechthopper, dan krijg je ook een lastige situatie, want zo'n deelscooter is niet altijd voor jou beschikbaar. Deelscootmobiel. Zeg ik het weer fout. Zo'n deelscootmobiel is niet altijd beschikbaar. En het is ook nog eens zo dat mensen die afhankelijk zijn van een scootmobiel, die niet ook met alle weersomstandigheden kunnen gebruiken. We zien het in de uitvoerbaarheid als lastig in te voeren, omdat zo'n scootmobiel inderdaad niet op maat is gemaakt, als je het over een deelscooter hebt. En we zien bezwaren met betrekking tot het gebruik, wanneer mensen ook dan geen gebruik meer mogen maken van de Drechthopper. Ik ben benieuwd wat de andere fracties daarvan vinden.

De voorzitter: U neemt eigenlijk een helder standpunt in, namelijk dat u er allemaal niet gelukkig mee bent. Is er een van de andere fracties die daarop wil reageren? Mevrouw Stolk, van de VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. En dank ook aan Beter voor Dordt dat ze zich hier zorgen om maken, want dat doen wij vanuit de VSP uiteraard ook. Wij twijfelen ook aan de uitvoerbaarheid van de deelscootmobielen. En tegelijkertijd dat mensen een keuze moeten maken tussen de Drechthopper of een scootmobiel. Weet je, je gaat mensen met een beperking dan zo beknoppen van hun vrijheden, zo zien wij dat, beroven, omdat mensen zo afhankelijk van iets zijn.

En we hebben ook daarvoor een amendement ingediend tijdens de algemene beschouwingen. En wij hebben ook een dekkingsvoorstel daarvoor gevonden. En dan kijk ik even zo richting mevrouw Boom, want die heeft het dan altijd over dekkingsvoorstellen. In het politieke akkoord is nog een aardig bedrag over, dat is de Smart Society, wat nog niet uitgegeven is. Wij zouden willen voorstellen om 2027 niet in te laten gaan, maar dat te dekken uit dat politiek akkoord met de Smart Society. En dat we dan later, want we weten allemaal dat volgend jaar de nieuwe verkiezingen komen en mogelijk andere partijen misschien aan het roer staan, en dat er dan op dat moment een beslissing genomen kan worden of we deze maatregel door laten gaan of niet. Wat de VSP betreft gaat heel deze maatregel gewoon van tafel. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. Dan zie ik mevrouw Van Vugt-Roose, van het CDA.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben vorige week bij de algemene beschouwingen ook een motie ingediend, een eerste versie in elk geval, over de scootmobiel. Wij begrijpen heel goed dat je met een scootmobiel gewoon van A naar B kunt komen. En dat daar op zich het probleem niet in zit. Maar er zijn af en toe omstandigheden waarin je die scootmobiel ook nog in de Drechthopper zou moeten kunnen meenemen als je verplichte afspraken hebt waar je echt niet onderuit kan en het is bar weer of andere omstandigheden. In de motie staan wat voorbeelden. Dat hoeft wat ons betreft niet allemaal kosteloos. En we denken eerder aan een aantal kilometers die je kunt toekennen, zodat die te gebruiken zijn. En we zien ook graag dat er gewoon gerekend wordt, wat kost dat eigenlijk? En kan dit misschien ook binnen dat sociaal fonds geregeld worden? Daartoe roept onze motie eigenlijk op. En daar zien we natuurlijk graag anderen op aanhaken, omdat hier de dekking dan ook meteen in voorzien is. En de maatregel duurt nog even voordat het ingaat. Er kan ook nog tijd genomen worden, volgens ons, om dit gewoon goed uit te zoeken, zodat we de mensen mobiel houden.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk heeft een interruptie op mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Stolk: Op heel veel onderwerpen vinden wij het CDA of het CDA vindt ons aan hun zijde. Alleen tegelijkertijd vind ik nu wel dat je mensen in 2027 gaat beknibbelen in hun vrijheid en in hun beperking, dat ze niet meer kunnen gaan en staan wanneer zij dat willen. En dan kan je daar een kilometer aan vasthangen, maar u weet ook al die scootmobielen ...

De voorzitter: Wat is uw vraag.

Mevrouw Stolk: Mag ik even uitpraten?

De voorzitter: Het is wel de bedoeling van een interruptie dat u ook tot de vraag komt.

Mevrouw Stolk: Al die scootmobielen hebben natuurlijk, hoe noem je dat, een actieradius van heel weinig. Hoe kijkt u daar dan tegenaan? Want mijn schoonvader zat ook in zo'n scootmobiel. Die kon er nog geen 10 kilometer mee meerijden. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Goede vraag, want die vraag hadden wij eerst ook. Maar dat is natuurlijk vorige week bij de algemene beschouwing al aangegeven dat het buiten Dordt nog steeds wel mogelijk is om gebruik te maken van. Dat vervalt gelukkig. Daar zijn we hartstikke blij mee. En dan gaat het alleen om ritten binnen Dordrecht, waar niet meer gebruik gemaakt zou kunnen worden van de Drechthopper. En dan geldt natuurlijk wel, je hebt die scootmobiel om van A naar B te komen. Dat is juist het vervoermiddel wat jou is toegekend. En wij willen dan wel dat er echt gekeken wordt naar, er zijn omstandigheden dat het niet kan. En daar willen we graag een oplossing voor.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Nou hoorde ik mevrouw Van Vugt zeggen van, we zijn ook bang voor de uitvoerbaarheid. Maar bent u niet bang dat die mensen met de Sociale Dienst Drechtsteden moeten gaan bellen of met Stroomlijn, en die moeten dan gaan bakkeleien over, maar het is echt wel noodzakelijk dat ik met die Drechthopper meega. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Stolk: Het zijn vaak kwetsbare mensen.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Als het zo zou gaan, zoals u voorstelt, dan wordt het bakkeleien. Maar als er gewoon een vast aantal ritten is of een vast aantal kilometers, dan is het geen bakkeleien, want dan heb je er wel of geen recht op.

De voorzitter: Heldere beantwoording. Vraagt eigenlijk denk ik ook nog wat misschien ambtelijk of toelichting zo meteen van de wethouder misschien. Want ik merk dat er op de feiten toch nog wel wat ruis lijkt te zitten. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, nog even een vraag met betrekking tot de motie van het CDA. Want daar stond in de oplossingsrichtingen volgens mij ook het doorberekenen van de kostprijs van een rit. En naar ons idee is de kostprijs van een rit best wel hoog. Zou het niet eerlijker zijn om bijvoorbeeld de kostprijs te berekenen naar wat je normaal in het ov bijvoorbeeld kwijt zou zijn? Want wij hebben het idee dat het dan toch nog best wel een flink bedrag gaat worden voor mensen.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dit vind ik een hele goede vraag. En dat hebben we natuurlijk ook opgesteld in die motie als om te onderzoeken of het mogelijk is. En dan is een van de punten hier een bijdrage voor te vragen. Onderzoek of het mogelijk is en hoe je dat dan wil doen. Het kan inderdaad behoorlijk duur worden. Als je uitgaat van gewone taxiritten, dan loopt het enorm op. Misschien is een ov-bedrag best wel een mooi houvast om naartoe te werken. En of het heel erg uit de klauwen loopt, dat durf ik te betwijfelen. Als je het aantal ritten hebt vastgesteld, dan weet je waar je ongeveer aan toe bent.

De voorzitter: Ik zie de heer Schalken. Die is nog niet tevreden met het antwoord?

De heer Schalken-den Hartog: Toch nog even hoe die maatregel ook gaat uitwerken. Ik kan me ook voorstellen als je het hebt over een aantal ritten, je zal maar scootmobiel afhankelijk zijn en je moet vanwege een oogafwijking één of twee keer in de maand naar de oogarts, dan kun je dat niet met je scootmobiel doen. Dan moet je dat via zo'n rit doen. Dan ben je denk ik heel gauw door je ritten heen.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt, een antwoord.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dan kun je heel snel door je ritten heen zijn, maar dan gaan we er nu ook wel vanuit dat je alleen maar een beroep kunt doen op je scootmobiel of de Drechthopper. En dan zijn er ook nog de ... Hoe noem je dat? Automaatje heb je in Dordt, waar je een beroep op kan doen? Er zijn echt ook nog organisaties die er ook ... En misschien je kennissen en je burens om ook een keer een ritje te doen. Daar wil ik toch echt een beroep op doen. Dat moet gewoon weer normaal worden dat we openstaan voor wat er bij onze burens gebeurt en daar af en toe eens een rit voor maken. En dit moet een vangnet zijn. Laat ook gewoon dat samenleven, er voor elkaar zijn weer een plek krijgen.

De voorzitter: Dan zie ik de heer De Heer. Een interruptie of heeft u een woordvoering?

De heer De Heer: Een vraag. Een interruptie.

De voorzitter: Een vraag. Aan u.

De heer De Heer: In de motie van het CDA over de scootmobiel, gezondheid voor de heer Schalken-den Hartog, ik zie daar in het dictum ook staan de weersomstandigheden. En daar was ik toch wel even heel nieuwsgierig. En er werd net al iets gezegd, de aard van de noodzakelijkheid, dat je daar niet over wil gaan bakkeleien. Maar als er iets veranderlijk is in Nederland dan zijn het wel de weersomstandigheden. Is dat dan gekoppeld aan Buienradar en hoeveel uur moeten we dan gebruiken ervoor? Ik zou daar graag iets meer context bij hebben.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dat betrof de eerste versie. Er is van de week een tweede rondgestuurd, 7A. En daar valt te denken aan weersomstandigheden. Dat staat er nog wel. Maar als je natuurlijk van tevoren aan ziet komen dat het een paar dagen gaat hagelen, dan weet je, de weersomstandigheden zijn hoogstwaarschijnlijk hartstikke slecht. Maar ik vind, het zijn voorbeelden van voorwaarden die je kunt stellen. En dit is misschien niet de meest gelukkigste, maar wel de aard van de noodzakelijkheid. En dat lijkt me veel beter. Het is de vraag om te onderzoeken welke voorwaarden je gaat toepassen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Die twee andere, noodzakelijkheid en de te overbruggen afstand, zijn misschien beter. Daar sta ik helemaal voor open. Dat kan ook aangepast.

De voorzitter: Is dat voldoende beantwoord, de heer De Heer? Dan zie ik ook nog een vraag van mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, twee of drie weken geleden waren wij met de partij bij de Zonnebloem. Daar werden mensen gehaald. En die mensen die daar zitten, bij de Zonnebloem, moeten daartoe toegelaten worden. En wij gingen daar weg. En die mensen hebben bijna, ik zeg bijna allemaal een scootmobiel. En toen gingen we naar buiten. Die mensen werden allemaal opgehaald door de Drechthopper. En ik denk dat daar tachtig mensen in die zaal zaten. En daar stonden allemaal Drechthoppertjes achter elkaar. Ik was supertrots op die Hoppers die daar stonden te wachten en die mensen die allemaal in die Hoppers geholpen worden. Die mensen die een scootmobiel hebben, die gaat het CDA nu uitsluiten met deze maatregel. En dat gaat u niet oplossen met wat u nu voorstelt in uw motie. Hoe kijkt u daartegenaan?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt, de vraag kwam helemaal aan het einde. Aan u.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Of wij kiezers verliezen, dat vind ik hier niet op dit moment. Dat zegt u, u raakt die mensen kwijt bij het CDA. Zo iets zei u toch?

Mevrouw Stolk: Nee, voorzitter, even.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, u wil uw vraag verhelderen.

Mevrouw Stolk: De mensen die daar waren, die sluit het CDA uit van het deelnemen aan activiteiten, bijvoorbeeld, en ik noem dan maar even een voorbeeld, want dat zit even vers in mijn geheugen, van bijvoorbeeld deelname aan de Zonnebloem. Die sluit u nu uit door te zeggen, u moet kiezen voor een scootmobiel of voor de Hopper. Hoe kijkt u daartegenaan?

De voorzitter: Dank voor deze vraag. Maar dit gaat natuurlijk over de motie die is ingediend. Die gaat formeel niet over deze vraag. Dat is eigenlijk weer een ander punt, denk ik.

Mevrouw Stolk: Maar voorzitter, als ik dan even ... Want ik snap wat u bedoelt. Maar deze motie zegt dat mensen met zoveel ritten of ... Als je dat opgesoupeerd hebt, dan kan je vervolgens niet meer deelnemen aan het maatschappelijke leven. En het CDA is het toch met mij eens dat we juist het bestrijden van eenzaamheid hoog op de agenda willen zetten.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Het bestrijden van eenzaamheid hebben wij inderdaad hoog op de agenda. Dat weet u ook. En ik vind niet dat we met deze motie mensen uitsluiten. We proberen juist weer wat bereik terug te krijgen. En in de Perspectiefnota gaat het vrij absoluut van, ze kunnen er geen gebruik meer van maken. Zo staat het er letterlijk. Maar wij proberen daar juist iets in te bewegen, dat ze wel gebruik kunnen maken, maar niet gewoon altijd en overal, want dat is wel ontzettend kostbaar. En als je het dan hebt over mensen bij de Zonnebloem, ik weet niet of dat buiten Dordt was, in Dordt was? In Dordt. Dat hangt dan ook weer van de kilometers af. Buiten een bepaalde actieradius mag er wel gebruik van gemaakt worden. Dat is misschien wel goed om straks even iets van te horen welke radius gebruikt wordt. Maar we sluiten ze niet uit. We proberen wel de bezuinigingen, waar dat kan, in stand te houden. Die verplichting hebben we, ook met het oog op de toekomst. En dan kunnen we niet zeggen, iedereen moet wat inleveren. En de mensen die al een scootmobiel van Wmo krijgen, die mogen ook nog altijd die Drechthopper gebruiken. Dat kan niet altijd. We gaan het voelen. We lijden allemaal pijn. En dit doet ook zeer, maar we moeten wel allemaal iets inleveren. Ik vind het ook heel naar, maar ik probeer wel daar iets in te betekenen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Valt me echt tegen, dat meen ik oprecht, en dat komt echt uit de grond van mijn hart, dat het CDA hiervoor kiest. Maar goed, dat is een keuze. Die laat ik bij het CDA.

De voorzitter: Keuzes worden vandaag niet gemaakt.

Mevrouw Stolk: Hoe kijkt u dan naar ons amendement wat zegt, laten we tot 2027 die maatregel ... Wij zeggen echt het liefst 2027, '28, 2030, '29 van tafel. Maar we kiezen ervoor 2027 van tafel. We halen uit het politiek akkoord, daar is nog een reserve, de Smart Society, daar halen we dat geld vanuit. En dan kunnen we na de verkiezingen kijken, wat gaan we daadwerkelijk doen?

De voorzitter: Dit gaat over het concept amendement van de VSP. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Het concept amendement vraagt om een andere reserve te gebruiken. Ik overzie zelf op dit moment niet wat daar de gevolgen van zijn. Maar kijk, we bedoelen hetzelfde, dat we de maatregel willen verzachten. En ook u zegt niet, het is onontkoombaar.

Maar u zegt wel, we willen dat voorlopig opschorten en pluk dan maar iets anders leeg. Ik vind dat op dit moment onverantwoord. Ik kies daar op dit moment niet voor.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat geeft me dan toch even om te reageren.

De voorzitter: Toch heel even kort, want u haalt een amendement aan over de Drechthopper, waar u zelf mee komt. Maar ik heb de indruk dat mevrouw Van Vugt, en misschien ook anderen in de zaal, dat amendement nu niet helemaal helder hebben. Kunt u ook aangeven waar dat amendement op dit moment is? Is dat nog concept? Zit dat al bij de stukken?

Mevrouw Stolk: Ja, als het goed is, zit dat bij de stukken. Dat is toegevoegd bij de stukken.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Ik hoor de wethouder. Ik heb het zelf ook niet gezien, maar het kan natuurlijk dat we het over het hoofd gezien hebben. Ik zie meer fracties. Dat maakt het wel lastig om daar dan ook de discussie over te voeren voor nu. We gaan dat even nu hier uitzoeken, denk ik. Mevrouw Van Vugt kan ik niet goed reageren als ze niet de inhoud daarvan natuurlijk kent op dit moment. De heer Gündogdu heeft een opmerking.

De heer Gündogdu: Mag ik een algemene vraag stellen?

De voorzitter: Een algemene vraag past natuurlijk.

De heer Gündogdu: Mevrouw Van Vugt houdt een warm pleidooi voor deze motie. Maar ik wil toch haar het volgende meegeven en een vraag daaraan koppelen. We zien tussen al deze programma's dat de grootste bezuiniging bij het programma sociaal gaat plaatsvinden. Bent u niet bang dat met deze maatregel de opeenstapeling van juist al die maatregelen in het sociaal domein die mensen die gebruikmaken van al deze faciliteiten nog meer worden geraakt? Want u zegt terecht, we moeten allemaal pijn lijden. Maar misschien, en dat is onze verwachting, lijden deze mensen nog meer pijn, vanwege die opeenstapeling in het sociaal domein.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt, aan u het woord.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik heb daar, voorzitter, vorige week heel duidelijk van gezegd dat we ons daar wel degelijk zorgen om maken. En dat we wel op zich blij zijn met het sociaal fonds, maar dat we daar ook graag kaders aan meegeven. En daar ziet mijn andere motie op. Die speelt op die zorg in, want daar hebben wij zorgen over. Klopt. En die motie gaat ook over de opeenstapeling van maatregelen. En dat je daar ook beter in beeld wil hebben, wie treft dat en hoe kunnen we dat voorkomen dat dat die grote opeenstapeling wordt? Terecht dat u dat opmerkt.

De voorzitter: Dan hebben we dit puntje even afgerond. Gaan we verder op dit onderwerp. Zie ik de heer Venderbos-Lambinon, ook over de deelscooter en deelscootmobielen, moet ik dan wel goed zeggen, en de Drechthopper.

De heer Venderbos-Lambinon: Dank, voorzitter. Ik heb een vraag aan mevrouw Van Vugt. Met deze motie wil het CDA voorwaarden stellen aan de bewegingsvrijheid van mensen met een beperking. En die mensen zijn toch al beperkt in hun bewegingsvrijheid en in hun sociale leven. Is dit wat het CDA mededogen vindt voor deze groep mensen?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter, ik vind dit een karikatuur die echt onjuist is. En dat had ik, moet ik eerlijk zeggen, niet verwacht. We hebben een Perspectiefnota waarin fors bezuinigd wordt op Wmo. En wij springen daarop in om te zeggen, we vinden dat het deels wel mogelijk blijft om je voort te bewegen. We zeggen niet, we maken het nog een graadje erger. We zeggen, we willen dat er voorzien wordt in wanneer het nodig is dat die mensen nog een stukje sociaal leven, ook met die Drechthopper kunnen doen, maar ook gewoon met die scootmobiel, waar ze lekker van A naar B kunnen komen. Ik hoop dat u die karikatuur zo, dat verwacht ik ook van u, gewoon weer achter u laat.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, het is niet de bedoeling om een karikatuur te maken. Maar als ik zie dat men aan kilometers wil beperken en dergelijke, dan denk ik dat mensen beperkt worden in hun vrijheid, want ze kunnen niet meer wat wij zelf wel kunnen gewoon op pad gaan, lopen, fietsen of wat dan ook.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt, misschien moet u nog even de motie toelichten.

Mevrouw Van Vugt-Roose: U moet echt de motie lezen, want we beperken de kilometers niet, we vragen juist kilometers. Ze hebben geen kilometers en ik vraag kilometers.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, ook nog even met betrekking tot het voorstel met de bezuinigingen op de scootmobielen en de Drechthopper. Even nu gericht op de Drechthopper. Daarin zit ook het voorstel dat mensen 24 uur van tevoren een reservering moeten gaan maken. En dat vinden wij ook een stapeling van die beperking op de vrijheid van mensen om zich te kunnen bewegen. Ik denk dat heel veel mensen die er nu al gebruik van maken dat vaak al verder van tevoren kunnen aangeven. Maar als je 's ochtends belt naar de huisarts en je kunt dan 's middags langskomen en je bent afhankelijk van de Drechthopper, dan vinden wij het niet kunnen dat je die afspraak niet kunt maken, omdat je 24 uur van tevoren moet reserveren.

De voorzitter: Helder standpunt. Ik begrijp dan een beetje dat u op dat punt ook een actie overweegt, als ik het zo hoor van u. Dan heb ik de heer Bootsman, van GroenLinks.

De heer Bootsman: Ik wil eigenlijk ook even een vraag stellen aan de heer Schalken, gezien zijn inbreng net over de huisarts en de Hopper reserveringstijd. Wij hebben begrepen dat er voor medische ritten die ertussendoor komen gewoon een uitzondering mogelijk gaat zijn van die 24-uurstermijn. Misschien is dat iets wat mijnheer Schalken gemist heeft.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, en het gaat niet alleen maar om die medische ritjes. Als het ineens een dagje mooi weer is en je wilt een afspraak maken om 's middags gewoon even gezellig bij een vriend of vriendin in de tuin te kunnen zitten, dan is het toch wel echt een beperking wanneer je op dat moment, als je hebt gekozen voor de Drechtopper in plaats van voor je scootmobiel, om die afspraak niet door te moeten kunnen laten gaan. Terwijl heel veel mensen die dingen van tevoren kunnen plannen, zoals een bruiloft of een verjaardag, dat zullen mensen best wel langer dan 24 uur van tevoren kunnen plannen. Maar juist die andere leuke dingen die we allemaal graag doen, die het leven ook wat leuker maken, daar moeten we niet nog meer beperkingen opleggen.

De voorzitter: Een helder standpunt. Is daar nog een reactie op? Ja?

De heer Bootsman: Vanuit mij niet zozeer. Ik wil ook gewoon verder met mijn woordvoering.

De voorzitter: Op dit onderwerp kan dat zeker.

De heer Bootsman: Op dit onderwerp inderdaad, Drechtopper en deelscootmobiel. Sommige voorgestelde maatregelen zijn wat ons betreft te begrijpen, bijvoorbeeld het gelijktrekken van de Hopper qua tarief met het reguliere openbaar vervoer. Het is de Hopper is immers vervangend openbaar vervoer. Er zijn ook mensen met een beperking die gebruikmaken van het openbaar vervoer, en die betalen dat dan ook. Het 24 uur van tevoren reserveren, waar mijnheer Schalken het net over had, is een pijnlijke maatregel. Bij Valys is dit ook, Valys is het bovenregionaal Wmo-vervoer, een tijd geweest, vanwege personeelstekort destijds. En dat is gewoon heel pijnlijk dat mensen minder vrijheid daarin hebben. Daarom ben ik wel blij inderdaad maatwerk voor als het echt nodig is, maar het is en blijft pijnlijk. Dan de scootmobiel. De scootmobiel is oorspronkelijk, toen die net bestond, bedoeld voor mobiliteit op de middellange afstand en wordt dan ook juridisch gecategoriseerd als een vervoersvoorziening en niet als een loopvoorziening. Wij zien wel dat het ook soms scheef gaat. Dat mensen die niet goed kunnen lopen toch een scootmobiel krijgen. Dat is jammer. Ik heb contact gehad met de Nationale Vereniging de Zonnebloem, net als mevrouw Stolk. Zij reserveert regelmatig voor haar uitjes voor alle deelnemers van dat uitje de Hopper. Ook voor de deelnemers met een scootmobiel. Is dit nog mogelijk straks? Want ik kan me goed voorstellen als een vereniging voor alle deelnemers de Hopper reserveert dat dat misschien anders zit dan met individueel gebruik. Dat weet ik niet. Dat horen wij graag. Want wij snappen heel goed waar de zorgen van inwoners vandaan komen. Dordrecht heeft jarenlang toegestaan dat mensen met een scootmobiel ook gebruikmaakten van de Hopper. Gebruikmaken van twee vervoersvoorzieningen tegelijkertijd. Dat dit nu misschien verandert, voelt voor velen als een verlies van mobiliteit.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Kort nog een reactie richting de heer Bootsman. De manier waarop u het nu brengt, klinkt bijna alsof het eigenlijk een overbodige luxe is geweest van deze doelgroep mensen. En ik hoop dat dat toch niet zo bedoeld is.

De voorzitter: De heer Bootsman, van GroenLinks.

De heer Bootsman: Dat is zeker niet zo bedoeld. Ik denk dat ik ook mijn juridische achtergrond hier te duidelijk laat spreken. Ik probeerde uit te leggen dat de Hopper en de scootmobiel feitelijk juridisch gezien dezelfde voorziening zijn, namelijk een vervoersvoorziening. Zo heet dat. En Dordrecht heeft altijd, zolang de Hopper bestaat en zolang een scootmobiel bestaat, toegestaan dat je met de scootmobiel in de Hopper gaat. Dat je gebruik maakt van 2 vervoersvoorzieningen tegelijkertijd. En dat dat nu misschien niet meer kan zo meteen is natuurlijk voor mensen hartstikke pijnlijk, want er zijn mensen die dat nodig hadden. Zeker mensen voor wie de scootmobiel als loopvoorziening gebruiken, want daar zou ik verderop in mijn woordvoering even op komen, dat het nu best wel vaak gebeurt dat mensen die eigenlijk beter af zouden zijn met bijvoorbeeld een elektrische rolstoel of een rolstoel met handbike een scootmobiel krijgen. Ikzelf zeiden ze eerst ook, is een goed mobiel geen idee, want die zijn wel goedkoper. En dan is het natuurlijk hartstikke pijnlijk als je straks binnen Dordrecht in een keer niet meer met de Hopper mee kan. En ik hoop dat dit voldoende antwoord is, want dan kan ik verder met nog een verduidelijkende vraag aan de wethouder die wij hierover hebben. En dat gaat namelijk over, mevrouw Stolk zei het net ook al, een scootmobiel met kleine accu's. Want als je zelf een scootmobiel koopt, dan heeft hij een flinke actieradius. Maar het kan zomaar zijn dat de leverancier van de Wmo er kleinere accu's in doet, omdat die wederom goedkoper zijn. Dat gebeurt. Als jij een scootmobiel hebt die maar 10 kilometer kan rijden, waarmee je niet van de ene naar de andere kant van Dordrecht kan komen, is het dan mogelijk dat je grotere accu's krijgt of toch nog wel gebruik kan maken van de Hopper? Want ik wil nu als laatste ook nog even reageren op het voorstel van het CDA. Een praktijk die we regelmatig horen, is dat leveranciers scootmobielgebruikers adviseren om toch maar binnen te blijven als het regent. Of stel je voor, het is spiegelglad van de ijsel en je moet toch naar het ziekenhuis. Als deze inwoners geen gebruik meer kunnen maken van de Hopper, dan rijst de vraag, hoe zorgen wij ervoor dat deze mensen bij bijvoorbeeld slecht weer of andere omstandigheden, zoals mevrouw Van Vugt net zei, toch de deur uit kunnen? Daarom horen wij ook graag de reflectie van het college op de motie van het CDA. En dan nog een klein stukje over de deelscootmobiel. Wij horen uit andere gemeenten positieve geluiden over deze voorziening. Wel willen wij nadrukkelijk de aandacht vragen voor de groep die volledig afhankelijk is van een individuele voorziening. Voor mensen die niet of nauwelijks kunnen lopen, is een deelvoorziening niet geschikt. Ook voor mensen die bijvoorbeeld iedere dag met de scootmobiel naar het werk of naar medische therapie gaan, is een deelvoorziening niet geschikt. Zij moeten dan altijd gebruik kunnen maken van de voorziening. Wij vragen het college dan ook om zorgvuldig te beoordelen of het inzetten van deelscootmobielen niet leidt tot mobiliteitsverlies voor deze meest kwetsbare doelgroep.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: U heeft een interruptie. De heer Schalken was eerst en daarna ook mevrouw Stolk. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Over dat stukje over de deelscootmobielen. We hadden het net ook al over een stapeling van beperkingen eigenlijk die voor deze doelgroep mensen boven hun hoofd hangt. En datzelfde geldt ook voor die deelscootmobielen. Want het zou toch wel heel erg sneu zijn dat wanneer jou mede scootmobielgebruiker 's middags weggaat en jij wil ook nog wat leuks gaan doen. Dat is ook weer een beperking, want die mensen hebben waarschijnlijk dan ook geen recht meer op de Drechtopper. Die moeten thuisblijven?

De voorzitter: De heer Bootsman, GroenLinks.

De heer Bootsman: Dank u wel voor de vraag. Allereerst hebben wij vorige week in de eerste termijn begrepen dat de mensen die recht hebben op een deelscootmobiel nog wel recht hebben op de Hopper. En ik hoor ook graag van de wethouder of dat inderdaad zo is, want anders zou het een veel te grote stapeling zijn, want dan zit je opgesloten in huis. Dat kan echt niet. En daarnaast moet er bij die deelscootmobiel, daar ben ik het ook mee eens, echt gewoon goed gekeken worden met een goed reserveringssysteem, voor wie is het geschikt? Want je hebt mensen, ik ken persoonlijk ook mensen die maar heel incidenteel gebruikmaken van de scootmobiel. Voor zo'n doelgroep zou het geschikt kunnen zijn. Voor mensen die hem iedere dag nodig hebben, is een maatwerkvoorziening misschien geschikter.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Schalken, nog aanvullend.

De heer Schalken-den Hartog: En dan inderdaad, volgens mij had mevrouw Stolk ook nog een interruptie. Ik heb volgens mij al eerder aangegeven dat we ons afvragen in hoeverre het ook echt haalbaar is dat zo'n deelscooter echt door verschillende mensen uit de buurt gebruikt kan worden, omdat ze vaak op maat zijn. Ik bedoel, ik kan me voorstellen dat een scootmobiel voor iemand van 1,85 meter op een andere manier is ingesteld dan iemand die 1,50 meter of 1,60 meter is.

De voorzitter: De heer Bootsman.

De heer Schalken-den Hartog: En ook de beperkingen die er verder nog zijn.

De heer Bootsman: Voorzitter, dank u wel voor de vraag, want dit is een hele goede vraag. En wij gaan er dan ook vanuit dat de deelscooter een algemene voorziening is en dat dat is voor mensen met een minder zware zorgvraag. Bijvoorbeeld, kijk ikzelf zit in een elektrische rolstoel. Deze stoel is volledig op mijn lijf aangepast. En ik zou ook absoluut niet in een deelstoel kunnen zitten. Maar ik ken meerdere scootmobielgebruikers hier in Dordrecht die op een standaardmodel rijden en die dat misschien prima zouden kunnen delen in hun situatie. Maar daar moet gewoon goed naar gekeken worden per individuele situatie.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, u had ook een interruptie.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, de heer Bootsman had het over andere gemeentes waar deelscootmobielen ... Kunt u een voorbeeld geven bijvoorbeeld van welke gemeenten?

De voorzitter: De heer Bootsman, voorbeelden.

De heer Bootsman: Ik weet dat niet zozeer meer uit mijn hoofd, maar ik kan dat in mijn documentatie nog opzoeken en dat aan u doen toekomen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, want dat zou ik wel graag willen weten. Waarom? Omdat Dordrecht een vrij vergrijzende gemeente is, waar heel veel ouderen zitten. En ook met de deelscootmobielen waar we het over hebben, hoe gaan we dat allemaal in het vat gieten? Gaan we dat digitaal doen? Gaan we dat met een QR-code doen? Noem allemaal maar op. Dat zijn allemaal vragen die boven komen drijven, waarvan ik heel bang ben dat mensen dadelijk gewoon de deur niet meer uitkomen. Hoe kijkt u daartegenaan?

De voorzitter: De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Allereerst, ik zal straks in mijn computer die informatie opzoeken en die dan ook gewoon nog aan u doen toekomen. En wij hebben ook zorgen, en zeker over die stapeling van maatregelen, waardoor mensen de deur niet meer uitkomen. En wij hopen ook, net als het CDA, dat het sociaal fonds daar misschien een uitweg uit biedt. Kijk, bezuinigen doet pijn bij ons allemaal. Maar wat absoluut niet moet gebeuren, is dat mensen die toch tot een kwetsbare doelgroep behoren straks helemaal de deur niet meer uitkunnen. Dat is niet oké. En dat moeten we zien te voorkomen.

De voorzitter: Er is een interruptie ook van de heer 't Lam. Wellicht gaat het over de deelscootmobielen, maar het zou ook iets anders kunnen zijn.

De heer 't Lam: Het gaat inderdaad over scootmobielen en deelscootmobielen, voorzitter. Een vraag aan mijnheer Bootsman. Heeft hij ook geprobeerd uit te rekenen wat dit hele systeem gaat kosten wat we gaan opzetten? Ik hoor de revue passeren van deelscootmobielen. Als die er niet is, dan mag je gebruikmaken van de Hopper. Dan moet iemand bij die Hopper uitzoeken of dat je wel of niet in aanmerking komt. Ik hoor een andere accu bij sommige scootmobielen. Wie zoekt uit wie recht heeft op een accu? Kortom, gooien we niet het kind met het badwater weg, dat we meer kosten maken dan we denken te besparen?

De voorzitter: De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Voorzitter, dat denk ik zeker niet. Veel van dit soort systemen bestaan al op dit moment. Bijvoorbeeld, wat ik zeg, ik zit zelf in een elektrische rolstoel. Ik heb zelf ook grotere accu's gekregen. Omdat ik besloten heb geen gebruik te maken van de Drechthopper kan ik met mijn rolstoel nu 40 kilometer op een dag rijden, in plaats van 20, wat gemiddeld is voor een elektrische rolstoel.

En een heleboel van deze systemen, bijvoorbeeld het feit dat je recht hebt op de Hopper als je de deelscootmobiel hebt, haal ik gewoon uit de Perspectiefnota. Ik neem aan dat het college heeft doorgerekend wat dat kost en hoe dat dan zit. Het is in ieder geval, denk ik, niet mijn taak als commissielid om dat helemaal door te rekenen. Dat heb ik niet gedaan.

De voorzitter: Ik hoor ook uw vraag en ik denk dat dat ook een vraag is die dan bij het college denk ik landt. De heer 't Lam, heeft u daar nog een aanvulling op?

De heer 't Lam: Ja, gelijk een korte aanvulling. En ik wil niet heel het amendement gaan behandelen wat de SP in de vorige sessie al besproken heeft. Maar een van onze onderdelen is om dit gewoon niet te doen. En wij hebben een totaal amendement, waarbij een volledige dekking is van het totaal amendement. Maar het onderdeel voorzieningen scootmobielen en deelscootmobielen is bij ons als bezuiniging weggehaald.

De voorzitter: Helder standpunt. Dan zie ik ook de ChristenUnie/SGP, die op dit onderwerp denk ik woordvoering doet of een interruptie heeft.

De heer De Heer: Korte woordvoering. Voorzitter, onze fractie leert heel veel over deelscooters en deelscootmobielen. Waarvoor dank aan ieders inbreng. Waar wij kritisch op zullen kijken, ook bij de moties en amendementen die worden ingediend, is toch wel de uitvoerbaarheid. Ik hoor verschillende moties en voorstellen. Bijvoorbeeld, we hadden het al even over die weersomstandigheden. En daar zijn al dingen over gezegd. Maar allerlei toch wel haken en ogen en voorwaarden van, kun je daar wel of niet gebruik van maken? Als je een deelscootmobiel mag gebruiken, dan heb je wel weer recht op die Hopper. Ik zie de flyer al voor me die rondgaat richting alle Dordtenaren hoe dat dan precies zit. En daar maak ik me ook wel wat zorgen om. In de beoordeling later over al deze voorstellen zullen we toch wel vooral als fractie heel goed kijken naar de uitvoerbaarheid.

De voorzitter: Een pleidooi voor uitvoerbaarheid en toch vooral heel simpel beleid, als ik het zo kort samenvat. Dan is mevrouw Stolk, die ook graag nog een woordvoering wil doen op dit onderwerp.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat is het concept amendement. En ik begrijp dat die nu niet bij de stukken zit of hij zit er wel bij?

De voorzitter: Hij zit wel bij de stukken. En om precies te zijn, als je de 19.30 uur van vanavond van bekijkt, dan staan alle stukken daarbij. En dan is die ergens een beetje helemaal onderaan, als je naar onder scrolt, verstoppt. Maar hij heet Rolstoelen en scootmobielen niet uitsluiten van de Drechthopper.

Mevrouw Stolk: Maar mijn wifi valt iedere keer weg. Maar ik zal het even uit mijn hoofd doen. Ons amendement vraagt om dat allemaal te schrappen voor 2027. En we laten 2028, 2029 even buiten beschouwing. Om die maatregel helemaal van tafel te vegen. Geen deelscootmobielen.

Mensen mogen gewoon gebruikmaken van de Drechthopper en van hun scootmobiel. En dat te dekken uit het politiek akkoord, uit de Smart Society. Dat is nog niet opgesoupeerd. Dat staat nog open. We naderen dadelijk het einde van deze collegeperiode. Het zou een hele mooie geste zijn van deze gemeenteraad om het ook over de verkiezingen heen te tillen, en dat er dan daarna een besluit of een beslissing over genomen kan worden. Voor 2027 van tafel af te halen en te dekken uit ...

De voorzitter: Uit de reservering die eigenlijk dan al wel verlopen is natuurlijk, omdat die tot 2026 loopt. Dat is nog wel technisch wat ingewikkeld misschien, maar daar zullen we zo meteen ook nog wel een toelichting op krijgen, denk ik.

Mevrouw Stolk: Dat maakt niet uit, want dan zoek ik gewoon een andere dekking.

De voorzitter: Dat snap ik.

Mevrouw Stolk: Dat maakt niet zoveel uit.

De voorzitter: Dat is goed. Maar u heeft specifiek deze gekozen. Daar zit vast een redenatie achter. Vandaar dat dat mijn vraag was. De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Ik heb een kleine interruptie op mevrouw Stolk, als dat kan. In het amendement, de titel is Rolstoelen en scootmobielen niet uitsluiten van de Drechthopper. Maar, u zegt het al, dat klopt inderdaad niet, want het gaat alleen om scootmobielen binnen Dordrecht en zeker niet om rolstoelen. Dat wilde ik wel even duidelijk zeggen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat klopt. Alleen het moest met stoom en kokend water vanavond nog even gedaan worden. Dat staat er nog in, maar het is inderdaad, Scootmobielen niet uitsluiten van de Drechthopper.

De voorzitter: Er komen nieuwe versies, als ik dit zo even samenvat. Zijn er op dit onderwerp, scootmobielen of deelscootmobielen, de Drechthopper, nog fracties die daarover nu het woord willen voeren of kunnen we door naar een onderwerp? Dit zal volgende week, als de definitieve versies van de amendementen er natuurlijk ligt, nogmaals besproken worden. Het is denk ik wel goed om op dit onderwerp dan nu eerst het college even aan het woord te laten en dan het proberen af te ronden voor deze eerste termijn.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik denk dat ik al ga weten wat de wethouder gaat zeggen.

De voorzitter: Maar misschien moeten we wel eerst luisteren.

Mevrouw Stolk: Dat ga ik ook echt zeker doen. Ik hang dadelijk aan haar lippen. Maar ik zou ook willen weten wat mijn collega's ervan vinden? Want dat zijn de 39 raadsleden die dadelijk een besluit moeten nemen. Kunnen we de koppen bij elkaar steken om een gezamenlijk amendement te maken, een gezamenlijke motie, noem allemaal maar op? Dat is eigenlijk meer aan alle commissieleden.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb bewust mijn mond gehouden, omdat ik van mijn voorgangers goede en gemotiveerde verhalen heb gehoord. Hij stond ook bij mij op de lijst. En wij waren ook eigenlijk met een concept amendement bezig. Alleen als ik dit zo hoor, dan denk ik dat we gewoon, inderdaad wat mevrouw Stolk aangeeft, even met de koppen bij elkaar om te kijken wat handig is en wat dan ook eventueel bewerkbaar is, om sowieso de bewegingsvrijheid van onze burgers niet verder in te perken. Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Zijn er andere reacties op deze vraag van mevrouw Stolk? Ik zie nu geen verdere reacties. Dan ga ik naar mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Het is een beladen onderwerp. Het is een belangrijk onderwerp. Het gaat ook echt ergens over, mobiliteit voor mensen voor wie dat niet vanzelfsprekend is om de wegen te bewandelen, zoals wij dat doen of zoals een ander deel van de mensen dat doet. En ik denk ook dat het daarom goed is om te proberen zoveel mogelijk te reflecteren op wat ik gehoord heb. Maar ik zou wel graag willen beginnen met, wat ligt er nu precies voor? Want ik hoor heel veel verschillende lezingen. Het is denk ik goed om daar even mee te beginnen. Wat we voorstellen, is om een algemene voorziening te maken van een scootmobiel. Waar mensen een eigen bijdrage betalen voor de scootmobiel. En om daar parallel aan ook mogelijk te maken om gebruik te maken van een deelscootmobiel. Dat zijn 2 verschillende maatregelen. En de deelscootmobiel is vooral geschikt, dat werd al wel besproken, voor mensen die daar incidenteel gebruik van maken, maar ook voor mensen die bijvoorbeeld een stallingsprobleem hebben, omdat in de portieken van woningen en zo die dingen niet allemaal gestald kunnen worden in verband met brandveiligheid. Er werd net gevraagd in welke gemeenten? Bijvoorbeeld Schiedam, Vlaardingen, Maassluis, die werken al samen om dit soort, hoe zeg je dat, deelpools scootmobielen op te zetten. En dat werkt, maar is niet voor iedereen geschikt. En dat inderdaad als je een aangepaste scootmobiel nodig hebt, dan heb je gewoon een maatwerkvoorziening. Dit gaat over incidenteel gebruik. Dat is 1. 2, als het dan gaat over als iemand een scootmobiel heeft geen gebruik maken van de Drechthopper, dan hebben we het over het gebruik van de Drechthopper binnen Dordrecht. Dat geldt niet als je vanuit Dordt naar, weet ik het, Hardinxveld wil. Dan kun je gewoon gebruikmaken van de Hopper. Het gaat om de kleine afstanden, die we nu heel veel zien. Want de gemiddelde afstand met de Drechthopper is relatief klein. Ik kan het nog even opzoeken, als dat gewenst is. Maar ik dacht dat het ergens rond de 4, 5 kilometer lag. Dat is een relatief kleine afstand, die met een scootmobiel ook heel goed gereden kan worden. Dat is waarom we hebben gezegd, als je een scootmobiel hebt, binnen Dordrecht niet per definitie gebruik kunnen maken van de Drechthopper. Ik heb wel natuurlijk ook geluisterd vorige week in de raad. Het is niet de eerste keer dat we het bespreken. En ik snap de zorg over momenten waarop het in ieder geval voor de gebruiker noodzakelijk is om gebruik te kunnen maken van de Drechthopper, ondanks het feit dat je een scootmobiel hebt.

Ik denk dat het heel onhandig is om een hele lijst van uitzonderingsgronden en dergelijke te gaan opsommen, want je krijgt inderdaad discussie, is het goed weer, is het slecht weer? De 1 vindt 30 graden slecht weer en de ander zegt, heerlijk, en andersom. Maar ik vind de suggestie om in ieder geval te kijken of het mogelijk is om bijvoorbeeld een vast aantal kilometers per gebruiker toe te kennen, en dan mag iemand zelf kijken wat dan voor hem of haar het moment is om die kilometers in te zetten, dat vind ik er wel een om mee te nemen in de uitwerking. Dan loop ik heel even gelijk door naar die uitwerking, want er ligt een amendement, ik heb hem net even gelezen, met een dekking voor 2027. Ik ga helemaal geen uitspraken doen over de dekking. Dat is aan de raad. En ik ga ook geen uitspraken doen over, dan zijn die middelen al vrijgevallen, want het politiek akkoord is al afgelopen. Er is wel een ander punt. En dat is dat deze besparing structureel in de begroting staat. Als we hem afdekken voor '27, met welke middelen dan ook, dan komt hij in '28 gewoon weer terug. Want hij staat er structureel in. Wat ik wel begrijp, is dat er in ieder geval de wens is om er nog, hoe zeg je dat, meer uitwerking te geven aan, hoe moet dit er dan uit gaan zien? En dat de raad daar dan een oordeel over heeft. Dat is natuurlijk niet uitgesloten. Deze maatregel gaat in per 1 januari '27. En dat betekent dat er nog een Perspectiefnota '27 komt, dat er nog een begroting '27 komt, waarvoor wij hebben toegezegd dat we met de uitwerking van de maatregelen komen. En dan is er weer een moment om te zeggen, vinden het toch nog steeds onredelijk of niet oké. Dat ene jaar afdekken, dat geeft een jaar extra tijd, maar dat verandert verder niets aan de tijd die wij nodig hebben om het uit te werken, want dat gaan we sowieso in '25, deels '26 doen. Dat besluitmoment komt er sowieso. Daar heeft u dit amendement niet voor nodig.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, u heeft een interruptie.

Mevrouw Stolk: Ze zeggen dan weleens, over je graf regeren, maar dat doet u dan nu eigenlijk ook. Want dit gaat in, in 2027. Is het dan niet verstandiger, en daarvoor heb ik dat ook zo nu neergelegd, om juist 2027 even buiten beschouwing te laten? Dan zit er inmiddels een nieuw college. En die kunnen dan beslissen of we die maatregel wel structureel door gaan voeren. Kijk, wat ons betreft gaat heel die maatregel van tafel en wordt er gewoon helemaal niet op bezuinigd. En als u zegt van, ik wil een dekking voor structureel, dan kan ik die ook opzoeken, dat is ook geen enkel probleem. En of het technisch mogelijk is dat dat geld niet meer beschikbaar is, dat geld gaat dan terug naar de algemene reserve. Dan halen we het daar gewoon weer uit. Waar een wil is, is een weg. En of we dit belangrijk vinden en vindt het college dat ook belangrijk, maar veel belangrijker vind ik het nog, wat vinden de partijen ervan?

De voorzitter: Helder verhaal. Ik denk dat er nog een korte vraag in zat die mevrouw Van Benschop kan beantwoorden.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, ik begrijp dit. Aan de ene kant, je begroting structureel op orde brengen, is altijd over je graf heen regeren. Want als je iets structureel doet, dan doe je dat over een hele lange periode. En dat is altijd langer dan de periode waarvoor je op dit moment het mandaat hebt om hier te zitten.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

Mevrouw Van Benschop: Nee, maar ik ga hem afmaken. Dat geldt voor alles wat in de begroting zit. Het nieuwe college, een nieuwe raad zit er in '26, niet in '27. Volgend jaar maart zijn er verkiezingen. En wij hebben gezegd, voor alle maatregelen op het sociaal domein, met uitzondering van de Drechthopper, maar daar kom ik zo op, dat is niet deze maatregel, hebben we ervoor gekozen om ze allemaal in '27 in te laten te gaan. Wat betekent dat we nu gaan uitwerken, hoe gaat dat er concreet uitzien? En dan is er nog steeds, met een nieuwe raad en een nieuw college, een Perspectiefnota '27 en een begroting '27, voordat de maatregel überhaupt ingaat. Dat jaar '27 nu afdekken, verandert niets aan het feit dat er al een nieuw college en een nieuwe raad zit op het moment dat deze verwerkt wordt, de uitwerking ervan in Perspectiefnota en begroting voor '27.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dan toch even hoor. En misschien moet dan een andere wethouder dat maar even beantwoorden. We hebben al jaren niet structureel begroot. En waarvoor moet dat ineens nu wel met de komende bezuinigingen? We hebben jarenlang aangegeven, er wordt maar geplukt uit die algemene reserve en die zetten we op de begroting van 8 miljoen en we doen ineens net of we 8 miljoen uit te geven hebben. Die hebben we gewoon uit de algemene reserve gehaald. Die hebben we opgevoerd als een soort winst. En nu moeten we ineens structureel de begroting op orde gaan krijgen. Daar vind ik wel wat van op dit moment.

De voorzitter: En wat vindt u daarvan? Want u geeft nu geen mening.

Mevrouw Stolk: Dat nu de meest kwetsbare mensen in Dordrecht hier gewoon onder gaan lijden. Daar vind ik wat van. En ik vind dat echt niet gepast.

De voorzitter: De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Ik heb een verduidelijkende vraag aan de wethouder, want ik denk dat er ergens een miscommunicatie is. Want volgens mij zegt de wethouder, deze maatregelen gaan we uitwerken. Die gaan terugkomen in de Perspectiefnota en de begroting over 2027. En de raad die er dan zit, kan er ook weer iets van vinden. Klopt dat? Begrijp ik de wethouder zo goed?

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Uiteraard. U stelt nu een Perspectiefnota vast voor '26. En daar zit een structureel effect in voor ook de jaren daarna. Bij de begroting '26 worden sommige maatregelen, die nu ook in de Perspectiefnota staan, al opgevoerd voor '26, verwerkt. Neemt de raad ook weer een besluit over. Maar goed, wij doen dat op basis van de kaders die u nu vaststelt. In '26 wordt er een besluit genomen over de begroting van '27. En daar moet u uiteindelijk die uitwerking wel vastleggen. Of niet u, maar de nieuwe raad. En misschien u. Maar de nieuwe raad doet dat. Als daar de afweging wordt gemaakt, we vinden het niet nodig, we willen het niet, weet ik wat, dan is dat het moment waarop het een plek zou moeten krijgen in de begroting. En ook het moment om te zeggen, het krijgt geen plek in de begroting.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Even het verhaal, denk ik, van mevrouw Van Benschop afmaken. Dan hebben we daarna weer ruimte voor vragen.

Mevrouw Van Benschop: En de andere vraag van mevrouw Stolk. Ik snap dat er gezegd wordt, kwetsbare mensen in onze stad lijden eronder. Maar dit gesprek gaat heel erg over de financiën. Ik heb ook eerder uitgelegd dat we niet alleen een probleem hebben met geld. We hebben ook een probleem met capaciteit. De Drechthopper staat steeds vaker in de file. 220.000 ritten per jaar. We krijgen steeds meer, omdat de busjes vaststaan, dat mensen te laat op worden gehaald. Dat gaat alleen maar toenemen. Dat is waarom we ook voorstellen om maatregelen te nemen op het Drechthopper zelf. En alles wat we doen, doen we juist om die zorg zo betrouwbaar mogelijk, ook betaalbaar, ontken ik niet, maar ook zo betrouwbaar mogelijk te houden voor de inwoners die dat het hardste nodig hebben. We kunnen niet anders dan ingrijpen in de toegang. We moeten ergens zorgen dat we daar grip krijgen op, wie maakt er gebruik en wie niet? Juist om het zo betrouwbaar mogelijk te maken voor de mensen die er compleet afhankelijk van zijn. En die andere vraag over waarom het zo belangrijk is om nu structureel te dekken ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik ga toch even interrumpen, want anders weet ik mijn vraag dadelijk niet meer hoor.

De voorzitter: Maar ik denk dat het toch goed is, kijk, we hebben beperkte tijd vanavond, u heeft best al veel interrupties gepleegd binnen ditzelfde verhaal, om toch even de wethouder haar verhaal af te laten maken. En anders zou ik het even opschrijven, want anders komen we niet aan de andere onderwerpen toe. En daarmee doe ik onrecht aan andere fracties die hier ook zitten. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ik wilde eigenlijk alleen maar beamen dat ik ... Of beamen? Ik wilde even erkennen dat ik de vraag gehoord heb over het structureel op orde maken van de begroting. Ik heb 2 weken wethouder van Financiën mogen spelen in de wisselfase. Maar nu is het toch echt de heer Van der Kruijff. Die vraag speel ik even door. Het uitgangspunt van de Wmo is mee kunnen doen. Dat is waar we op moeten sturen en dat nemen we echt heel serieus. Alleen mee kunnen doen, op verschillende manieren kun je dat definiëren.

Is dat door alle mogelijke opties open te zetten voor iedereen. Dat kan in tijden dat arbeidskrapte geen rol speelt, dat geld geen rol speelt. Maar op het moment dat dat wel gaat spelen, dan ben je echt het beste bezig. Daar ben ik van overtuigd. Op het moment dat je gereguleerd zorgt dat die zorg in ieder geval, en die ondersteuning, bereikbaar blijft voor de meest kwetsbaren. Dan kom ik nog heel even op de Drechthopper maatregelen. De 24 uur van tevoren reserveren is ook een pijnlijke maatregel. Dat is ook heel naar. En dat realiseer ik me. Maar het zorgt er wel voor dat we veel betrouwbaarder kunnen zijn en blijven naar de toekomst toe met de enorme vraag die er is naar vervoer. We hebben dit gedaan in de tijd dat een van de vervoerders uit was gevallen. Toen zijn we naar 24 uur gegaan. Dat zorgde voor een afname van de vraag. We waren bezig om te gaan uitzoeken, waar zit die afname? Want dat vind ik wel belangrijk om te weten. Je kan niet zomaar zeggen, we hebben minder vraag, dan hebben we het probleem opgelost. Je moet ook weten, wie neemt er dan nu niet meer deel aan dit proces? Maar toen ontstond een nieuwe situatie dat er weer een nieuwe vervoerder was en is de maatregel weer teruggebracht naar 4 uur van tevoren reserveren. Maar dat zijn dingen waar we nu druk mee bezig zijn, om ervoor te zorgen dat we dat inzichtelijk hebben tegen de tijd dat de maatregel ook daadwerkelijk ingevoerd is. En dit is de enige maatregel die wel in '26 in zou moeten gaan. En dat is ook waarom we in relatie tot het sociaal fonds hebben gezegd, bij deze maatregel moeten we een tijdelijke oplossing hebben voor '26 om te voorkomen dat mensen daar door het ijs zakken, om het zo maar te noemen. Dat waren volgens mij de ...

De voorzitter: Vragen. Dan kijk ik nog even rond. Mevrouw Stolk had hierop nog een interruptie, op dit stukje. Dan aan u. Dan heb ik nog daarna een aantal andere mensen. Ik heb onder andere Mijnheer 't Lam gezien.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, we gaan nu een heel ambtelijk apparaat optuigen met allemaal maatregelen, onderzoeken en ambtelijke capaciteit in iets wat we misschien dadelijk helemaal niet gaan doen. Want als er een andere raad zit, nemen we misschien hele andere besluiten. Dan heeft u het over de Drechthopper. Volgens mij is de Drechthopper gewoon ook een stukje marktwerking en moeten zij gewoon leveren wat ze afspreken.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop wil daar graag nog op reageren.

Mevrouw Van Benschop: De Drechthopper is in die zin geen marktwerking, want de Drechthopper wordt gerund door Stroomlijn. Dat is de regiecentrale. En Stroomlijn, de bv is 100 procent eigendom van de GR Sociaal. En wat Stroomlijn doet, is eigenlijk de coördinatie. En die huren partijen, of daar gaan ze contracten mee aan, om de busjes te besturen en te rijden. En Stroomlijn zorgt voor de regie. En wat je ziet, is hoe meer tijd je hebt om goed regie te kunnen voeren, dat is makkelijker met 24 uur van tevoren in het plannen dan met 4 uur van tevoren. En daarmee word je betrouwbaarder. En ik ga toch wel even zeggen dat we in deze regio, wat dat betreft, nog echt geluk hebben met hoe het hier georganiseerd is.

Want als je kijkt in andere regio's, bijvoorbeeld regio Rotterdam, daar zijn echt grote problemen met vervoerders die het op deze tarieven niet langer kunnen doen en waar vervoerders uitvallen en waar het gewoon echt er niet is. Wat dat betreft ontspringen we steeds de dans, juist omdat we Stroomlijn hebben als regiecentrale, omdat we het in eigen hand hebben. Maar dat is hoe de situatie nu is.

De voorzitter: Helder. Dan had ik de heer 't Lam. En daarna zie ik nog de heer Schalken. En dan moeten we op dit onderwerp wel tot een afronding komen, want we hebben echt ook nog andere onderwerpen. Ik wil het dan ook wel sluiten qua aantal reacties die er nog kunnen komen. Deze twee nog, dan kort mijnheer Van der Kruijff en dan naar volgende onderwerpen.

De heer 't Lam: Dank u, voorzitter. Als ik het goed heb, heb ik niet gehoord van de wethouder of de uitvoeringskosten van die hele nieuwe systematiek verdisconteerd zitten in de budgetten die in de Perspectiefnota zitten of komen die er nog bovenop? En richting mevrouw Stolk zou ik willen zeggen, als u eens kijkt naar ons amendement, daarin schrappen wij deze hele maatregel en aan het eind houden we 37.475.000 euro over ter vrije besteding. Kunt u kiezen wat u wil, ook voor het nieuwe college.

De voorzitter: Dan ook nog een vraag van de heer Schalken.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, mag ik daar even op reageren?

De voorzitter: Ik denk dat u gewoon met elkaar in conclaaf moet en samen moet werken, want we moeten wel echt bijna naar een volgend onderwerp. Ik denk dat we even toch echt door moeten. De heer Schalken, nog een vraag aan de wethouder.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, nog een reactie op de vraag van mevrouw Stolk, of er partijen waren die zich konden vinden in het voorstel, zoals mevrouw Stolk dat deed? En wij staan wel zeer sympathiek tegenover het feit van, probeer het nu een jaar op te schuiven, zodat je inderdaad ook niet nu al, al die capaciteit moet gaan inzetten om dingen uit te werken waarvan je wellicht denkt van, dat gaan we dadelijk toch anders doen?

De voorzitter: Ik zag dat er een storing was in onze videovoorziening, maar dat lijkt inmiddels ook wel weer opgelost te zijn. Dat was niet een directe vraag meer, maar meer ook voor na deze vergadering in de verdere voorbereiding van volgende week, denk ik als ik dat zo zag. Dan heb ik nog een vraag aan mevrouw Van Benschop en nog een vraag is er gesteld aan de heer Van der Kruijff, waarom gaan we structureel nu netjes begroten, terwijl we dat eerder minder deden?

Mevrouw Van Benschop: Voor alle maatregelen geldt dat er in samenspraak met de GR is gekeken, wat zijn kosten en wat zijn opbrengsten? Maar het zijn wel schattingen. Dat moet ik er gewoon bij zeggen. Het kan zomaar zijn dat de ene besparing hoger uitvalt en dat op deze maatregel de besparing lager uitvalt. Daar kan ik geen harde cijfers aan hangen. Het is echt een schatting.

De voorzitter: Helder. Dan de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, los van dat het sowieso verstandig is om structureel je inkomsten en uitgaven in balans ... Dat is niet wat anders. U vraagt waarom we niet uit de reserves kunnen leven? Dat is omdat het verstandig is structureel de inkomsten en uitgaven met elkaar in balans te brengen. Dat is een beleidsmatige keuze. Tegelijkertijd is het ook dat het beleid bij de provincie, die onze toezichthouder is op financiën, ook aangescherpt wordt. En als je beleid hebt wat je structureel wil uitvoeren, wat je structureel gaat financieren uit reserves, dan gaat de provincie daar dat niet goedkeuren. En die toetsen dat om de vier jaar. En ik denk als je het hier hebt over vervoersvoorzieningen, maar hetzelfde geldt voor een aantal beleidsdoelstellingen die we ook kennen, of het gaat over gratis openbaar vervoer of de Dordtpas of ander beleid wat we hebben rondom boa's, als dat structureel beleid wordt, zal de provincie tegen ons zeggen dat we dat ook structureel moeten financieren en niet uit de reserves moeten betalen. Er zitten meerdere redenen waarom dit nu gebeurt.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dan is het toch treurig dat wanneer de provincie toe gaat kijken het college structureel aan de begroting gaat werken. Dat hadden ze eigenlijk de jaren daarvoor al moeten doen.

De voorzitter: Dat is natuurlijk niet wat de heer Van der Kruijff zei. Maar de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, uiteindelijk is het niet het college wat is geweest, maar het is de huidige coalitie en ook de coalities hiervoor geweest die een aantal verkiezingsbeloften hebben gedaan en dat steeds voor vier jaar gefinancierd hebben. En dat was toen in eerste instantie een pilot om te kijken of dat werkt. Een Dordtpas was nieuw. En gratis openbaar vervoer was nieuw. Ondertussen is dat niet meer nieuw, maar is het structureel beleid aan het worden. En dan moet je het ook structureel gaan financieren. Je mag best een pilot vanuit een reserve doen om te kijken of het werkt. Maar op het moment dat het structureel beleid wordt, en dat is het ondertussen op een aantal punten, dan moet het anders.

De voorzitter: Dank. Voor de beantwoording gaan we naar het volgende onderwerp. Ik heb een aantal fracties de bibliotheek als maatschappelijke functie zien aandragen.

De heer De Heer: Voorzitter.

De voorzitter: Dat was allereerst de PvdA, en ook GroenLinks.

De heer De Heer: Voorzitter.

De voorzitter: Zijn er andere fracties die het woord willen voeren op dat onderwerp? De heer De Heer.

De heer De Heer: Misschien een praktische vraag. Het is nu bijna 22.20 uur en we hebben nog een hoop onderwerpen. Is het niet verstandig om toch een aantal van die onderwerpen te clusteren in plaats van ze één voor één af te ronden voor 23.00 uur?

De voorzitter: Ik vind het een goede suggestie, maar dat was juist ook het idee met korte onderwerpen bespreken. Het staat natuurlijk fracties ook vrij om niet op elk onderwerp een reactie te geven. Want ook met een clustering voorkomen we dat natuurlijk eigenlijk niet. Op zich is het aantal onderwerpen wel te overzien. Er zitten ook een heleboel korte onderwerpen, denk ik, bij. Het enige grotere onderwerp is de bibliotheek. En voor de rest zijn het eigenlijk onderwerpen die alleen individuele fracties hebben aangedragen. Ik wilde toch voorstellen om het wel zo te doen, maar dan proberen met elkaar wel het ook kort te houden. Ik denk dat we het grootste onderwerp nu wel hebben gehad, qua reacties. Dan de bibliotheek, met de PvdA. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Vorige week hebben een aantal partijen inderdaad in hun woordvoering aangegeven hoe ze naar de bibliotheek kijken en ook naar de bezuiniging die daarop plaats gaat vinden. De bieb doet al jaren meer dan met minder en is eigenlijk al uitgekleeft. En als we kijken bijvoorbeeld naar de vestigingen in Sterrenburg en Stadspolders, dan is dat al heel erg teruggebracht. En dan is nu de hele dienstverlening aan de beurt, wat inderdaad die 140.000 euro gaat zijn. En dat raakt precies dat deel van de openstelling, het personeel en de collectie. En dat betekent dat er vestigingen zullen moeten gaan sluiten, omdat anders de sluitingstijden van 11.00 tot 14.00 moeten zijn. En dat is gewoon ontzettend zonde. En daarnaast gaan we dit doen vanaf 2027. Maar in 2026 gaat de nieuwe Bibliotheekwet in, wat betekent dat er 54 miljoen vanuit landelijk komt. En dat vraagt namelijk ook dat we in alle wijken een goedlopende bibliotheekvoorziening hebben. We zijn ook benieuwd hoe de wethouder daarnaar kijkt en of hij dat ook heeft meegenomen en of het niet mogelijk is om naar andere oplossingen te zoeken dan naar deze 140.000 euro?

De voorzitter: Helder standpunt. GroenLinks had hier ook dit als onderwerp aangedragen.

De heer Bootsman: Jazeker. Voorzitter, dank u wel. De bibliotheek is veel meer dan een plek om alleen boeken te lenen. Het is een laagdrempelige, publieke ontmoetingsplek waar mensen elkaar vinden, waar kinderen leren lezen, waar ouderen geholpen worden met digitale vaardigheden en waar laaggeletterdheid bestreden wordt. Juist nu is voor mensen met minder kansen de bibliotheek een belangrijke springplank. Nu er een bezuiniging van 140.000 wordt voorgesteld, willen wij hier aandacht voor vragen. Niet om alles buiten schot te houden, maar om scherp te blijven op wat we echt niet willen verliezen. En dat zijn die maatschappelijke functies van de bibliotheek. Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Begrijp ik. Jullie hebben als fracties dit onderwerp aangedragen. Ik heb geen moties of amendementen hierop gezien. Kunnen we die nog verwachten? Kunnen we verwachten. Ik zie ook een reactie nog van de heer De Heer en mevrouw Van Vugt.

De heer De Heer: Voorzitter, er is een motie misschien in wording, in ieder geval, of die is in wording, maar moet ik nog even naar kijken wat het eindresultaat ervan wordt. Maar wel even een vraag daarbij. Vorige week werd ook door het CDA geopperd dat mogelijk het gelijktrekken van die bijdrage per inwoner voor de bibliotheek van gemeentes ook een bepaalde opbrengst zou kunnen hebben. Dan hebben we het hier over een bezuiniging van 140.000 euro, die misschien wel gedempt kan worden als die bijdrage per gemeente wat meer gelijkgetrokken kan worden. Vraag dan aan het college hoe dat zich tot elkaar verhoudt?

De voorzitter: U vraagt eigenlijk om een technische toelichting. De heer Safranti, aanvullend.

De heer Safranti: Aanvullend op mijnheer De Heer. Inderdaad, ik was eigenlijk ook een beetje benieuwd hoe de regiogemeentes hierop kijken, als wij straks een dekking willen zoeken vanuit de regio. Want de regio wil natuurlijk zelf ook dat ze de eigen bibliotheek behouden. Ook de vraag ter aanvulling dan.

De voorzitter: Kunnen we die bij de regio halen, hoor ik als overkoepelend punt. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: In aanvulling op de vragen die al net gesteld zijn met betrekking tot de bibliotheek, ook richting dan maar even de wethouder. Hoewel ik het liefst het debat tussen de commissie houd. Maar hoe reëel is het dat er wellicht een extra bijdrage komt van de andere regiogemeenten? En daarbij richting GroenLinks, ook Beter voor Dordt wil heel graag die bezuiniging verzachten, maar heeft GroenLinks daar een idee bij waar we dat gat, wat daar dan door ontstaat, mee kunnen opvullen?

De voorzitter: De heer Bootsman, een concrete vraag.

De heer Bootsman: Een heel concrete vraag. En wij wilden eigenlijk vandaag alleen het bibliotheek stukje eventjes bespreken, voelen wat andere fracties daarvan ... En ik denk dat we daar binnen onze fractie nog over na gaan denken wat en hoe we ermee gaan doen.

De voorzitter: Helder.

De heer Bootsman: Daar komen we op terug.

De voorzitter: Dat vraagt inzet van gemeenteraadsleden na deze vergadering. Dan heb ik de heer Safranti nog kort hierop. En dan moeten we even kijken wie er verder nog het woord hierop wil voeren.

De heer Safranti: Voor de collega's van GroenLinks, maar ook zeker voor Beter voor Dordt, ik heb hem uitgewerkt waar we eventueel de dekking wel kunnen uithalen. Misschien handig om het daar even over te hebben.

De voorzitter: Helder. Er worden wat coalities gevormd. De heer 't Lam.

De heer 't Lam: Voorzitter, ik ben wat eentonig. Maar ook deze bezuiniging is in ons amendement meegenomen en geschrapt.

De voorzitter: Ook dat is helder. Zijn er andere fracties die op het gebied van dit onderwerp, de bibliotheek, nog een bijdrage wilden leveren? Dan zie ik toch mevrouw Schnabel. Vertel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Toch nog een kleine vraag. Dit keer ook aan de wethouder. Wij betalen als Dordrecht 19 euro per inwoner. En dat zit onder het landelijk gemiddelde, want het landelijk gemiddelde is 25 euro. Terwijl we met maatschappelijke opgaven zitten. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan?

De voorzitter: Dat zijn een aantal vragen aan de wethouder. Dan sluiten we dit onderwerp af. Laten we de wethouder een aantal vragen die gesteld zijn in de eerste termijn beantwoorden hierop. En dan gaan we daarna door naar een volgend onderwerp. En dit valt bij de heer Van der Kruijff. Aan u.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Even een aantal dingen werd gesteld, die moet ik ietsje rechtzetten. Er is inderdaad sprake geweest van een bijdrage van 19 euro per persoon aan de bibliotheek in Dordrecht. Dat was in 2024. In 2025 is dat opgehoogd naar ruim 19 euro. Maar wij hebben ook een decentralisatiebijdrage gehad. U weet dat wij de bibliotheek met een aantal andere gemeenten, 12 andere gemeenten in de regio, samen runnen. Van die 12 gemeenten hebben 2 gemeenten ervoor gekozen om ook de decentralisatiebijdrage in 2020 aan de bibliotheek toe te kennen. Dat opgeteld leidt ertoe dat wij in dit jaar op dit moment 22,03 euro, om precies te zijn, maar laten we maar even afronden op 22 euro, per inwoner aan de bibliotheek bijdragen. En dat is over 2025 van de 12 deelnemende gemeenten de hoogste bijdrage per inwoner. Sommige zitten er dichtbij. Een aantal zitten er ook een eind onder. Dat leidt er wel toe dat we op dit moment inderdaad gesprekken voeren met de bibliotheek en andere regiogemeenten over een andere verdeelsleutel. Dat zult u begrijpen. En mogelijk kan dat ertoe leiden dat wij minder hoeven bij te dragen aan het gemeenschappelijk deel. Die gesprekken lopen nog op dit moment. En wat ik met een gemeenschappelijk deel bedoel, als je met 12 gemeenten samen een bibliotheek hebt, snapt u allemaal dat je dan efficiënter bent in de overhead. Je hebt maar 1 directeur nodig, je kunt gezamenlijk marketing doen en ICT, en ga zo maar door met al die dingen. Dat moet op dit moment berekend worden en daar moet een verdeelsleutel over afgesproken worden waarvan we denken dat het op een rechtvaardige manier moet gebeuren, die een beetje gelijk is voor de deelnemende gemeenten. Dat is op dit moment niet zo. Daar zijn we niet uit. Dat gesprek loopt nog. Ik kan u daar geen toezegging over doen wat de uitkomst is. De inzet is vanuit Dordrecht om dat in balans te brengen en in evenwicht. Dat heb ik u gezegd. Tegelijkertijd zullen er natuurlijk verschillen per gemeente zijn. Dordrecht is de grootste gemeente van de 12. Wij krijgen een hele grote, mooie centrale bibliotheek in het nieuwe Dordthuis. We hebben ook nog 2 vestigingen in Crabbehof en in Stadspolders. En ook nog een aantal wijkpunten in Dubbeldam. En hier en daar is er nog wel een klein initiatiefje die daarop meelopen. Dat wij meer betalen met meer vestigingen voor wat we hier in Dordrecht hebben, is natuurlijk logisch.

De voorzitter: De heer Schalken heeft een aanvullende vraag, of die vindt in ieder geval dat zijn antwoord niet voldoende voorzien is.

De heer Schalken-den Hartog: Eigenlijk meer in hoeverre de wethouder kan inschatten hoe reëel het is dat we ook een extra bijdrage krijgen? Want al die andere gemeentes komt ook dat ravijnjaar aan.

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, het is niet zo dat wij een extra bijdrage krijgen. De vraag is, de Bibliotheek AanZet, die zijn middelen natuurlijk bij die 12 gemeenten vandaan moet halen voor het totaal, hoe die het anders kunnen verdelen? En uiteraard is het dan wel de uitkomst, als wij daar een lagere bijdrage aan zouden leveren, dezelfde bijdrage per persoon als de andere gemeenten, dat het voor ons een daling is en voor een aantal andere gemeenten een stijging. En die zitten met dezelfde discussies aan tafel als wij hier. Of dat gaat lukken, weet ik niet. Maar dat is wel waar ik me voor inzet. Dat is een optie. En tegelijkertijd hebben we u aangegeven dat we dat in 2026 allemaal gaan verkennen en dat het per 2027 moet ingaan. Het hoeft ook niet morgen af te zijn. En de bijeenkomsten zijn er.

De voorzitter: De heer De Heer, dat vraagt om een reactie.

De heer De Heer: Voorzitter, ik weet niet of de wethouder er iets over kan zeggen, maar kan die toch iets van een inschatting maken? Aan de ene kant hoor ik hem zeggen, mogelijk zou inderdaad de bijdrage van ons dan iets naar beneden kunnen. Aan de andere kant, we zijn ook een grote gemeente, er wordt mogelijk ook iets meer van ons gevraagd. Is dit dan een zinvolle inzet? Hoe schat de wethouder dat op dit moment in?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, natuurlijk mag er iets meer van ons gevraagd worden. Stel dat je zou uitkomen, en dat is gewoon een volstrekt fictief bedrag, verbind daar geen enkele conclusie aan, op een bedrag van 20 euro per inwoner, dan gaat het in Dordrecht keer 122.000. En dat is natuurlijk een veel grotere bijdrage dan Alblasserdam, waar het ergens rond een keer 30.000 gaat. Of hoeveel inwoners heeft Alblasserdam? U begrijpt het. Natuurlijk betalen wij veel meer. Wij nemen van het totaal ongeveer een kwart voor onze rekening.

De heer De Heer: Voorzitter, mijn vraag was, omdat ik uit de beantwoording van de wethouder het idee kreeg dat als we die verrekening opnieuw gaan doen, dat we aan de ene kant mogelijk iets minder gaan betalen en aan de andere kant dat mogelijk de bijdrage toch naar verhouding, als je die rekensom opnieuw maakt, ook wat hoger kan zijn. Ik wil even voorkomen dat we straks inzetten op iets van een samenwerking of een nieuw gesprek met de samenwerkingspartners in de regio en dat we uiteindelijk er niet positief uitkomen. Hoe schat de wethouder dat op dit moment in?

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, er gaan natuurlijk meerdere gesprekken lopen. De ene is gewoon met de gezamenlijke deelnemers aan de Bibliotheek AanZet over de verdeling van de kosten. En op het moment betalen wij als Dordrecht relatief veel. Wellicht kan dat naar verhouding wat minder. Dat zou ik in ieder geval zelf wel eerlijk vinden. En de ander is natuurlijk ook over de dienstverlening. Er is wat vanuit de inzet van het college geen sprake van dat we vestigingen willen sluiten, ook niet de basis van ontmoetingsplekken en digitaal steunpunt en laaggeletterdheid. Al die dingen lopen gewoon door. Maar er zijn ook een heel aantal projectmatige activiteiten die allemaal extra zijn. We vragen heel veel, ook van andere instellingen, u kent het, waarbij we de subsidie niet indexeren. Bij musea vragen we om te versoberen. Als gemeente vragen we onszelf te versoberen. Dat gaan we ook doen. U heeft het allemaal gelezen in de Perspectiefnota. En zo vragen we ook de bibliotheek haar aandeel te doen. En dat dat een versobering is, dat is zo. En of je door de bodem zakt daarmee, dat is uiteindelijk ter beoordeling aan u op enig moment, ongeveer over een jaar. Maar dat is wel de inzet van de gesprekken die we het komend jaar met de bibliotheek gaan volgen, en natuurlijk hebben we allemaal goed geluisterd naar wat u nu zegt. En de bibliotheek luistert daar ook op mee, aan wat de belangrijke maatschappelijke waarden zijn die we dan zoveel mogelijk zullen ontzien en waar eventueel activiteiten zien die dat toch soberder kunnen of verschaald, of misschien een enkele helemaal niet.

De voorzitter: Dan nog een laatste vraag op dit thema denk ik van de PvdA. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Als ik het goed heb begrepen, dan wordt er bij de bibliotheek ... Dan is ervoor gekozen om niet te indexeren. En dat zou 60.000 euro opleveren. Zou het niet ook een mogelijkheid zijn om daarvoor te kiezen in plaats van voor de bezuiniging van 140.000 euro? Want dan kan de bibliotheek wel haar steentje bijdragen, maar dan hoeft het inderdaad niet die dienstverlening op zo'n heftige manier te raken.

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dat klinkt als een technische vraag. Natuurlijk kunt u als raad het bedrag van 140.000 amenderen. Het enige wat dan moet, is dat er dan iets anders meer moet, want in de optelsom moet het wel blijven kloppen.

De voorzitter: Ook dat is een helder antwoord. En ook een opdracht aan mevrouw Schnabel om daarover na te denken. De heer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben geen bijdrage bij elk afzonderlijk bezuinigingsthema, maar wij willen eigenlijk iets meer een soort overstijgend perspectief bieden. En ik haak even aan bij het thema bibliotheek, omdat dat volgens mij een manifestatie is van beschaving. En dat geldt denk ik wel voor alle andere bezuinigingsthema's die aan de orde zijn, waarvan wij vinden dat het heel veel maatschappelijke impact kan hebben, heel veel onvrede, heel veel onduidelijkheid. Hangt ook heel erg een bureaucratische waas over wat we allemaal nu aan het bespreken zijn. Het is een heleboel gedoe.

En wij zouden er veel meer voorstander van zijn, ook gelet op die maatschappelijke impact en de verwarring enzovoorts, om te kijken of het niet veel efficiënter is om te bezuinigen op een paradepaardje als het Stadspark, wat de SP noemt, of een heilig huisje als het klimaatbeleid.

De voorzitter: Dank. Het staat u natuurlijk vrij om moties en amendementen op de Perspectiefnota daar ook in te dienen. Ik heb die niet in concept natuurlijk hier, om daar de discussie over te voeren. Maar ik neem aan dat u en uw fractie dat meenemen, zodat u dat ook met de rest van de raad, liefst ruim van tevoren natuurlijk, voor de Perspectiefnota vergadering kunt delen, zodat we van gedachten kunnen wisselen. Want dat is uiteindelijk hoe we ook die besluiten kunnen nemen, volgende week. De heer Van der Kruijff heeft daar nog een reactie op.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik bedoel, laat ik duidelijk maken dat we niet met plezier op wie dan ook bezuinigen. Of dat de bibliotheek is of een museum of op dienstverlening van de gemeente of wat u maar invult, de Drechthopper, het zijn allemaal moeilijke en pijnlijke keuzes. Leuk gaan we het niet maken. Dat ben ik met iedereen eens. Maar even in perspectief voor de bibliotheek. We geven de bibliotheek vanuit Dordrecht een jaarlijkse subsidie die richting de 3,5 miljoen gaat. Dat is echt een behoorlijk fors bedrag, kan ik u vertellen. En dan hebben we het over een ombuigingsmaatregel van 140.000 euro. In dat perspectief denk ik dat het toch wel overzichtelijk is.

De voorzitter: Alright. Dan gaan we door naar volgende onderwerpen. Er waren een reeks kortere onderwerpen van de fractie Beter voor Dordt, waar ook allemaal geen amendementen of moties bij aangekondigd stonden. En daarom ben ik benieuwd naar de heer Schalken, of hij een aantal van deze, zonder dat ze samenhangen met andere onderwerpen, zou kunnen benoemen.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Wat een verrassing. Als we het hebben over bijvoorbeeld de no-shows bij jeugdhulp, we hebben daar niet zozeer een alternatief voorstel bij, maar wel onze vraag stellen bij de uitvoerbaarheid en of dat uiteindelijk ook echt die besparing oplevert? En de vraag ook van, als we dit doen bij jeugd en Wmo, moeten we dat dan misschien niet ook doen als we het hebben over extra inkomsten die dat zou kunnen opleveren bij bijvoorbeeld de Participatiewet of de stadswinkel bijvoorbeeld? En het verminderen van de communicatie bij het sociaal domein, dat zou een besparing van 65.000 euro per jaar moeten opleveren. En wat dan in de tekst er ook nog bijstaat, dat het nu eigenlijk toch al weinig effect heeft. Onze opmerking was uiteindelijk van, waarom had je dat dan niet al eerder gedaan? En daarbij staat ook bij dat punt van, dat landelijke campagnes wellicht wel meer effect hebben. Wat ons betreft ga je vooral kijken naar een onderzoek doen naar wat wel werkt, omdat je, wanneer je vroeg in kunt grijpen, in ieder geval negatieve effecten, maar ook in een later stadium zwaardere zorg en inzet kunt voorkomen. Eens even kijken. Nog een puntje? Meer participatieplekken. Dat heb ik volgens mij ook tijdens onze algemene beschouwing al aangegeven, dat we dat eigenlijk een boterzachte bezuinigingsmaatregel vinden. Omdat er een wezenlijk verschil is tussen dagbesteding op basis van een Wmo-indicatie enerzijds en vrijwillige inzet anderzijds.

Mensen met een Wmo-indicatie hebben die indicatie, het staat hier een beetje plat gezegd, maar niet omdat ze zweetvoeten hebben. Er is sprake van dermate problematiek dat je dat niet zomaar kunt verwachten dat er ondersteuning geboden kan worden door vrijwilligersorganisaties. Die benodigde ondersteuning is specialistisch. En dan zou je moeten kijken naar gespecialiseerde jobcoaches die deze mensen dan weer zouden gaan ondersteunen. Maar dat kost ook geld. En dan haal je daarmee niet die besparing binnen die beoogd wordt.

De voorzitter: U heeft een interruptie op dat thema. De heer Bootsman heeft een interruptie.

De heer Bootsman: Dank, voorzitter. De heer Schalken heeft deels gelijk, dagbesteding is natuurlijk voor cliënten met problemen, gespecialiseerd. Maar, er is een hele grote maar, op dit moment, en ik spreek uit eigen ervaring, worden mensen met een beperking richting de dagbesteding geleid, omdat zij een beperking hebben die helemaal niet betekent dat ze gespecialiseerde begeleiding nodig hebben of niks kunnen. Ik ken meerdere mensen die eerst in de dagbesteding zaten en die inmiddels onder begeleiding van jobcoaches vanuit bijvoorbeeld de Sociale Dienst zijn toegeleid naar een participatieproject, vrijwilligerswerk, die het daar veel meer naar hun zin hebben. Die zeggen, nu kan ik echt meedoen in de samenleving, in plaats van naar die stomme dagbesteding waar ik eigenlijk helemaal niet in wilde. Ziet mijnheer Schalken dat de medaille zeker twee kanten heeft. Natuurlijk zijn er mensen die dagbesteding nodig hebben, maar er zijn ook mensen die er nu in zitten die er eigenlijk heel graag uit willen en willen participeren.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, daar kan ik wel op reageren. Maar volgens mij is deze bezuinigingsmaatregel vooral ingezet om mensen met een Wmo-indicatie meer op een andere manier in te zetten. En dat is naar onze mening een bezuiniging die eigenlijk niet zomaar haalbaar is, omdat dat juist om een specialistische groep mensen gaat die meer begeleiding nodig hebben dan alleen maar de mensen die naar dagbesteding gaan, dat je daar ook nog extra kosten voor moet maken.

De heer Bootsman: Voorzitter, vervolgvraag.

De voorzitter: Korte vervolgvraag.

De heer Bootsman: Heel kort.

De voorzitter: Want er komt hier nog geen motie of amendement uit voort, vooralsnog.

De heer Bootsman: Hele korte vervolgvraag. Is mijnheer Schalken ervan op de hoogte dat je niet naar de dagbesteding kan zonder Wmo-indicatie? Iedereen die naar de dagbesteding gaat, ook de mensen waar ik het nu over heb, hadden of hebben een Wmo-indicatie.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, het wordt een hele technische verhandeling, zo onder elkaar. Maar wat ons betreft, als we kijken naar hoe deze bezuiniging is opgeschreven, volgens mij is het de bedoeling dat mensen met een Wmo-indicatie sneller en vaker via vrijwillige inzet naar een soort van dagbesteding gaan, die wellicht veel goedkoper zou zijn. En wat ons betreft is het maar de vraag of je daarmee echt de kostenbesparing gaat binnenhalen, zoals die hier wordt beoogd. En als u aangeeft van, dat is echt wel makkelijk haalbaar, dan denken wij vanuit onze kant dat het echt een boterzachte bezuiniging is.

De voorzitter: Een helder standpunt. U heeft over een aantal onderwerpen gesproken, waar het natuurlijk zou kunnen dat u nog met moties of amendementen komt. Er zaten ook een paar vragen in aan het college. En ik kijk even naar de wethouders of ze die kort zouden kunnen beantwoorden. Gaat dat lukken? En dan kijk ik even naar de heer Van der Linden, die ook is aangeschoven ondertussen, want die gaat hier in feite over. Hij zit al eventjes, maar aan het begin was hij er niet.

De heer Van der Linden: Zo is het. Ik heb spreektijd gespaard.

De voorzitter: Vind ik heel mooi, maar onze tijd raakt toch op.

De heer Van der Linden: Precies. Ik kan het heel kort houden. Want er was een vraag over eventueel no-shows jeugdhulp. En dat is niet iets waar we nu een heel hard bedrag aan hebben gehangen. We zijn wel aan het kijken naar de inkoop en naar de meest efficiënte manier om elk uur wat je besteed in jeugdhulp ook echt te laten landen bij jeugd. Daar hoort ook bij dat je kijkt naar, kun je mensen stimuleren om, als ze een toekenning hebben, daar ook gebruik van te maken. We voeren nog wel het gesprek met de aanbieders, ook over hoe je dat beter kan doen. Mocht dat echt iets worden, dan krijgt u dat te horen.

De voorzitter: Dat is heel helder. Dan kunnen we door naar een aantal volgende onderwerpen. Nu kun je rustig gaan. Precies. Er zijn een aantal interessante onderwerpen natuurlijk. Een daarvan is de dementievriendelijke gemeente, als motie, die al is ingediend. Daar hebben we natuurlijk al over gesproken. Ik kijk heel even de twee indienende fracties, VSP en het CDA, aan of daar nog nu aandacht voor nodig is, op dit moment? Ik zie dat niet direct.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Er is altijd aandacht nodig voor dementie en dementievriendelijk, mevrouw Stolk?

Mevrouw Stolk: Altijd. Dit is natuurlijk een onderwerp wat ook mensen raakt. En niet alleen de mensen zelf, maar ook hun partners en hun omgeving. En ik probeer het echt heel kort te houden. Ik zou graag willen weten hoe de andere partijen daartegen aankijken om Dordrecht uit te roepen tot dementievriendelijke stad.

Moet ik er wel bij zeggen, er gebeurt al heel veel, het college doet al heel veel op dit gebied, maar het kan altijd meer en het kan altijd meer zichtbaar, meer duidelijk. En dat overal waar het college is, bij welke maatschappelijke organisaties ook, om uit te dragen dat deze mensen gewoon nog mee kunnen doen in het dagelijkse leven naar vermogen. En hoe mooi zou het zijn, we hebben een vlag op de kerktoren staan, de Dordtse vlag, waar we trots op zijn. En laten we als gemeenteraad ook dat uitspreken, dat we een dementievriendelijke stad zijn. We zijn aan het vergrijzen. Jong en oud worden getroffen door deze ziekte. Niet alleen oud, want dan denk je van, maar ook hele jonge mensen.

De voorzitter: U moet het wel kort houden natuurlijk, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: U kunt natuurlijk ook wat doen in de preventie van dementie. Daar komen andere fracties soms even voor op. Maar even voor nu, mevrouw, nu kom ik niet meer op haar naam. Dat is natuurlijk typisch op dit onderwerp. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik weet niet wat het is, iedereen heeft maar moeite met mij vanavond. Mijnheer en mevrouw. Maakt allemaal niet uit. Ik dank zeker de VSP voor deze motie over dementie. Hartstikke goed, want het klopt dat het ... Het CDA. Sorry, en het CDA. Neem me niet kwalijk. CDA en de Verenigde Senioren Partij. Zie het, ik heb het ook nodig. Ik ga er helemaal voor zijn. Mijn vraag is even, ik heb ook nog wel een vraag, omdat ... Wat zeg je? Die ben ik beslist niet vergeten.

De voorzitter: Even centraal. Mevrouw Kruger is aan het woord.

Mevrouw Kruger: Een aantal jaren geleden ben ik met mijn collega, de heer Necdet Burakçin, ook bezig geweest over dementie bij andere culturen. Want het blijkt ook dat mensen die in een andere cultuur geboren zijn juist op het moment van dementeren weer terugvallen in oude taal, enzovoort. Behelst dat deze motie ook? Want ik lees over Alzheimer, enzovoort, maar niet echt dat interculturele aspect.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, een korte vraag.

Mevrouw Stolk: Volgens mij heb ik juist ook, en ik wil dat best nog, als dat u over de streep trekt, erbij zetten. Juist als inclusieve samenleving is het zo belangrijk dat we het uitspreken. En natuurlijk geldt dat voor iedere Dordtenaar die hier in deze stad woonachtig is.

De voorzitter: Helder. Dan mevrouw Boom die heeft daar nog een reactie op dit onderwerp. En ik zie nog een aantal andere fracties.

Mevrouw Boom-Vos: Vooral een technische, wat ik me een beetje afvraag. Want het doel is duidelijk. En volgens mij wordt die door veel mensen onderstreept. U vraagt om een dementiescan, om te onderzoeken hoe het mogelijk is om dementievriendelijk te worden. En daarna vraagt u om een raadsinformatiebrief. Dan stopt het. Waarom vraagt u niet om een raadsvoorstel?

De voorzitter: Mevrouw Stolk, kort.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als u dat over de streep trekt, dan ...

De voorzitter: U kunt mevrouw Stolk alles laten opschrijven.

Mevrouw Stolk: Daar gaat het niet om. Maar ik heb juist een beetje de ruimte, of we, samen met het CDA hebben we juist een beetje de ruimte gelaten om daar invulling aan te geven ook aan de wethouder. En die dementiescan is voor ons niet het doel op zich. Het gaat erom dat wij als raad uitspreken, we zien je, we horen je en je doet ertoe. Dat daarbij eventueel, hoe zeg je dat, een certificaat ...

De voorzitter: Een vlaggetje hoort.

Mevrouw Stolk: Een vlag, een keurmerk aan zit, dat zou alleen maar mooi zijn, maar dat is niet het doel op zich.

De voorzitter: Ik hoor mevrouw Stolk zeggen dat het om de inhoud gaat. En de heer Safranti heeft daar een opmerking over. En daarna laat ik een mede-indiener, mevrouw Van Vugt, even aan het woord.

De heer Safranti: Het was geen opmerking daarover, want ik had keurig mijn handje opgestoken met mevrouw Kruger. Zeker naar aanleiding van de oproep van mevrouw Stolk. En trouwens, ik wil beide partijen, in dit geval VSP en CDA, bedankt voor deze motie. En mevrouw Stolk gaf aan van, we willen onze stad uitroepen tot dementievriendelijke stad. Mijn vraag is aan mevrouw Stolk, maar misschien aan mijn buurvrouw ook gelijk, wat hebben jullie dan van ons nodig om daar ... U gaf aan, er wordt al een en ander gedaan. Wat is er dan nog nodig wat wij nog in dit geval mee kunnen geven of mee kunnen wegen voor een motie?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt, eigenlijk is de vraag, waarom hebben we eigenlijk die motie nodig, als we al heel veel doen misschien ook, of wat kunnen we nog extra toevoegen? Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. In de eerste versie werd er echt gevraagd om een certificaat. En dat levert echt wel problemen op, want daar moet je allerlei beleid voor gaan schrijven. Dat hebben we er uitgehaald. Maar we willen wel dat de raad zich echt uitsprekt over, wij willen dat er in meer beleid ook aandacht is voor dementie. Als dat ergens een rol speelt, dat we daar ook met een beroep op deze motie kunnen zeggen van, hebben we hieraan gedacht en wat doen we daar dan voor? Dat het gaat leven. En ik vind het intercultureel aspect, ik zal het nog even goed nalezen hoe dat erin verwerkt is. Daar gaan we nog even naar kijken.

De voorzitter: Ik denk dat we het hier dan ook dit onderwerp op zich wel moeten afronden en dat in de wandelgangen hier de verdere concretisering van moet komen. Want we hebben nog een paar kleine onderwerpen te gaan. We kennen elkaar allemaal. We weten elkaar daarin ook wel te vinden.

Dan is er nog een aangekondigde nieuwe motie. En dat is een motie van de PvdA over de Glansrijke Toekomst voor jongeren, en de Jeugdstrategie. Een korte toelichting daarop.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. In Dordrecht is 1 op de 3 inwoners jonger dan 27, maar we vinden dat hun stem nog te veel ontbreekt in structureel beleid. Met deze motie bouwen we voort op Glansrijke Toekomst voor jongeren en verbinden we ook bestaande initiatieven tot een duidelijke Jeugdstrategie. En daarom denken we dat dit een mooie aanvulling zou kunnen zijn op Glansrijke Toekomst.

De voorzitter: Dit is inderdaad een motie die meegenomen zal worden in de beraadslagingen, denk ik. En ik kijk even rond of daar nu verdere vragen zijn aan de PvdA. Ik zie de heer 't Lam.

De heer 't Lam: Voorzitter, dank u. Ik heb, als ik de juiste versie van de motie heb gekregen, gelezen dat er gebruik wordt gemaakt van bestaande budgetten. Welke bestaande taken worden er dan geschrapt? Want als je het geld voor deze motie gebruikt, dan kan je het niet ergens voor gebruiken waar het aanvankelijk voor bestemd was.

De voorzitter: Ik denk dat dat inderdaad een vraag is richting het college. Dat gaat over die Glansrijke ...

De heer 't Lam: Eigenlijk aan mevrouw Schnabel, want die dient hem in, zonder deugdelijke dekking.

De voorzitter: Dat is waar. Precies, Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De voorzitter: Waar dekt u dit geld eigenlijk mee, of deze motie mee?

Mevrouw Schnabel: We denken dat binnen, en daarop graag ook aanvulling natuurlijk van de wethouder, het programma Glansrijke Toekomst voor jongeren er eventueel geld beschikbaar zou kunnen zijn om dit uitvoering te geven. Daarnaast hebben we gehoord en ook gelezen bij de evaluatie van de Agenda 2030 dat het soms nog best lastig is om jongeren te betrekken. En deze motie roept eigenlijk op om daar veel meer op in te zetten. En dat komt uiteindelijk ook de resultaten weer ten goede. Dus denken we daar gebruik van te kunnen maken.

De voorzitter: Helder. Dan zie ik de heer Bootsman hierop, als interruptie.

De heer Bootsman: Ik heb een hele korte vraag aan mevrouw Schnabel. Want we vinden dit op zich wel een aardig idee. Maar we hebben natuurlijk in Dordrecht al het Jongerenennetwerk van de Dordtse Adviesraad Sociaal. We hebben ook een, die op dit moment volgens mij redelijk inactief is, Jongerenraad. Worden die dan allemaal betrokken bij dit voorstel ook?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Jazeker. Dat maakt het alleen maar sterk en krachtig. En zij zouden ook heel goed ingezet kunnen worden om andere jongeren weer te betrekken. Dat maakt uiteindelijk gewoon een brede versterking van de jongeren.

De heer Bootsman: Als het gaat over brede versterking van jongeren, dan hadden wij nog een vraag. Het gaat hier natuurlijk over middelbare scholieren en mbo, en dat soort dingen. Basisscholieren zien wij hier niet in. Is dat bewust?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Je zou ervoor kunnen kiezen om op bepaalde beleidsonderwerpen ook basisschoolkinderen te betrekken. Maar als het bijvoorbeeld gaat over wonen, dan zijn dat ... En sporten? Sporten raakt natuurlijk ook aan de leefwereld van kinderen. Maar sommige onderwerpen zijn best complex. Je kunt kijken hoe je dat onderverdeelt. Maar dat is wat meer uitvoering. Maar we willen in ieder geval basisschoolkinderen niet uitsluiten om mee te praten.

De voorzitter: Helder. Dan op dit punt of motie, is er nog een reactie vanuit het college? Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ja hoor. Ik kende dit niet. Ik heb het vorige week voor het eerst gehoord in de raad. We hebben de afgelopen dagen even gekeken van, wat houdt het precies in op plekken waar het al wel wordt gedaan? En dan blijkt dat we sommige dingen ook gewoon al doen, bijvoorbeeld met Glansrijke Toekomst. Daar betrekken we jongeren zeker bij en daar willen we ook een kerngroep voor samenstellen met jongeren. We hebben dat bijvoorbeeld ook gedaan op de visie van het voortgezet onderwijs. En ik begrijp wel de vraag om jongeren meer te betrekken bij beleidskeuzes die hen ook raken voor de toekomst. Ik ben wel wat terughoudend om een nieuw gremium op te richten, een nieuwe kerngroep die over van alles en nog wat mee moet praten. Maar dat komt eigenlijk ook een beetje door de ervaring, hij werd net al even genoemd, met de Jongerenraad. Het is best heel ingewikkeld om jongeren ook op ieder onderwerp altijd te blijven motiveren om mee te praten. En dat is waarom ik de motie heel goed begrijp, maar eigenlijk zou willen pleiten voor een soort light variant, waarbij we binnen de thema's van Glansrijke Toekomst dit nu uit zouden kunnen bouwen. En dan ook kunnen evalueren of het zinvol is om dat verder uit te breiden naar andere beleidsterreinen. Binnen Glansrijke Toekomst is er ook dekking voor. Dat valt namelijk gewoon binnen het programma. Dat zou in ieder geval ons advies zijn vanuit het college, ga voor in eerste instantie de light variant. Zorg dat je de jeugd goed aanhaakt op die thema's die je binnen dit programma ook vormgeeft. Om vervolgens te kijken, kunnen we het uitrollen en hebben we dan ook voldoende grip op de jeugd om ze daadwerkelijk te activeren en te motiveren?

De voorzitter: Helder. Dan hebben we nog een aantal of eigenlijk een tweetal, een amendement en een motie van het CDA, en een aantal andere partijen, over het sociaal fonds en meer kinderen sporten en bewegen.

Is er op dit moment, we hebben dat al uitgebreid besproken natuurlijk, nog een reactie vanuit de indienende partijen, andere fracties of vanuit het college op die thema's? Ik zie mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Het amendement is ingediend door ene heer Van Dam Timmers. En we herinneren ons dat daar positief op gereageerd is. Dat er wel een winstwaarschuwing werd gegeven dat het maar voor een jaar dan geldig is. Dan kom je eigenlijk weer op dat over je graf heen regeren. Toch vinden we dit belangrijk genoeg om gewoon als amendement te laten staan, zodat het in elk geval ook weer goed onder de aandacht is en we ons daar nogmaals voor uitspreken dat we dit plan gewoon blijven steunen. Voor de sportende kinderen gaat het om, het budget daarvoor te blijven bestemmen. Dan hadden we er nog één, die kader sociaal fonds. Volgens mij is daar op zich voor in de raad al genoeg over gezegd, tenzij er vraag over zijn.

De voorzitter: Die zie ik niet. Dan hebben we de heer 't Lam, die toch een vraag heeft, denk ik, of nog een ander onderwerp misschien?

De heer 't Lam: Nee, ik heb een vraag. Klopt het dat ik in het amendement geen dekking gezien heb voor die sportende kinderen?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Nee, dat klopt niet. Het is budget wat daar al voor bestemd is. En als deze periode ophoudt, dan zou het budget vrijvallen en misschien in de algemene reserve vervallen. Maar op dat moment willen wij zeggen van, blijf het alsjeblieft gewoon bestemmen voor waar het voor bestemd was.

De heer 't Lam: Dan heb ik een winstwaarschuwing. Als je geld in de algemene reserve terugstort en je neemt niet het amendement van de SP aan, dan mag je niet beschikken over de algemene reserve, omdat de ratio van het weerstandsvermogen onder de 1 procent zit.

Mevrouw Van Vugt-Roose: We zitten inderdaad heel krap met dat weerstandsvermogen en die ratio, enzovoort. Maar ik neem het advies ter harte. Dank u wel.

De voorzitter: Hartstikke mooi. Fijn dat we elkaar ook zo kunnen helpen. Dan zijn er nog twee onderwerpen die op tafel lagen, die op zich kort waren, van GroenLinks, waar geen moties of amendementen bij waren aangekondigd. Wie mag ik het woord geven? De heer Bootsman.

De heer Bootsman: Dank u wel. Dan moet ik ze er even bij pakken hoor. Het is laat.

De voorzitter: Het waren, ik kan u even helpen, het ontzien van preventieve voorzieningen als suggestie. Er was verder geen motie of amendement. En ruimte voor organisaties als VluchtelingenWerk.

De heer Bootsman: Zeker. Dan pak ik dat eventjes erbij. VluchtelingenWerk Dordrecht helpt mensen die een nieuw leven op moeten bouwen in deze stad. Ze ondersteunen statushouders bij taal, huisvesting, gezondheid en werk. En doen dat met betrokkenheid, kennis en ervaring. Het werk dat zij doen, draagt bij aan integratie en zelfredzaamheid en voorkomt grotere problemen in een later stadium. In de Perspectiefnota zien we brede taakstellingen in het sociaal domein. Die kunnen indirect ook gevolgen hebben voor het werk van VluchtelingenWerk. Vandaar dat wij hier vandaag hier plek wilden pakken om daar aandacht voor te vragen, want dit is werk dat niet mag verdwijnen tussen de regels van een begroting achteraf. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is helder. En daar bent u gelukkig ook zelf bij. Dan nog de preventieve voorzieningen.

De heer Bootsman: Voor de preventieve voorzieningen hebben we net natuurlijk bij de bibliotheek al het een en ander ingebracht. En ik denk dat dat voor dat onderwerp, zeker ook gezien tijdstip, even onze inbreng is.

De voorzitter: Dat is een zeer korte woordvoering. Dan concludeer ik dat in ieder geval alle aangekondigde moties, amendementen en onderwerpen korter of langer de revue hebben gepasseerd. Dat het college volgens mij op alle punten waar zij nog in eerste termijn op wilden reageren dat ook heeft kunnen doen. Er is nog een punt, dementie reactie. Laten we dat dan afronden en daarna deze commissie afronden. Nog een korte reactie van het college over de motie over dementie.

Mevrouw Van Benschop: Heel kort hou ik het, of niet? Nee, grapje. De motie heb ik natuurlijk in een andere vorm in de raad al gezien. En daar heb ik ook al aangegeven dat ik het echt wel een heel belangrijk onderwerp vind, want we hebben ook gewoon in toenemende mate mensen die te maken krijgen met dementie. En de motie is aangepast. Ik heb er nog een paar puntjes bij die ik gewoon mee wil geven. Volgens mij, u vraagt in ieder geval om inzichtelijk te maken wat we al doen. We hebben die scan al doorgestuurd, als het goed is, via de griffie. Dat geeft al een beetje beeld. Ik kan me voorstellen dat daar iets meer vraag achter wegkomt. Wat we in ieder geval zouden kunnen doen, is een raadsinformatiebrief maken, en dat moet ook echt wel lukken voor 1 januari 2026, in wat doen we al en hoe verhoudt zich dat tot die punten die in die scan staan van Alzheimer Nederland? Ik denk dat het ingewikkelder wordt als het gaat over, wat hebben we dan nog te doen als je het certificaat zou willen behalen? Omdat dat echt conflicteert met beleid wat we al hebben lopen. Maar we kunnen natuurlijk wel het gesprek dan vervolgens voeren, wat kunnen we in dat beleid dat we hebben, in een integrale visie en een integrale verordening, nog extra opnemen? Eigenlijk is het advies van het college, laat het ons even uitwerken. En dat lukt me zelfs nog wel, heel gevaarlijk, maar voor de begroting. Om even uit te werken van, op een rijtje te zetten, wat doen we allemaal? Hoe verhoudt zich dat tot die punten van Alzheimer Nederland? Om dan vervolgens te kijken, kunnen we daar nog dingen aan toevoegen die we in staand beleid of bestaand beleid invoegen? Dat is het advies.

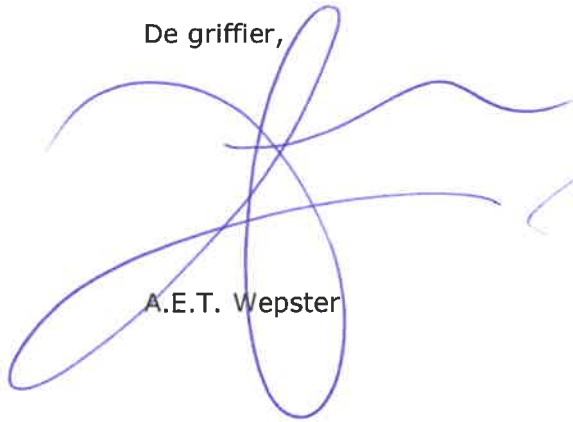
De voorzitter: Helder. Dan zie ik toch nog een vraag bij mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dat is een mooi advies en ook een mooie toezegging. Ik denk wel dat we wat aan gaan passen. En dan hopen we dat die motie unaniem gewoon door de raad heen komt.

De voorzitter: Dan stellen we dat vast. Dan wil ik alle raads- en commissieleden heel hartelijk bedanken voor deze marathonsessie, die we volgende week gaan voortzetten. Wel de oproep om vooral moties en amendementen in definitievere vorm op tijd met elkaar te delen, zodat we ook lekker nog van gedachten kunnen wisselen en een goede discussie in de gemeenteraad kunnen hebben. En dan behandelen we volgende week het tweede deel van de Perspectiefnota. Logistieke mededeling, neem allemaal uw spullen mee en ruim lekker op. En wens ik u alvast hartelijk welterusten.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 23 september 2025.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

N. Mol

